GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 30 WRZEŚNIA 1999 ROKU TEL./FAKS (069) 66 07 252 NR 113 ◆ CENA 3,- Kč

Z KRAJU ■ ZE ŚWIATA

■ Wicepremier RC Egon Lánský został wczoraj hospitalizowany w Centralnym Szpitalu Wojskowym w Pradze-Strzeszowicach.

■ Niemcy oświadczyły, że do firm uczestniczących w funduszu dla robotników przymusowych III Rzeszy powinny dołączyć amerykańskie koncerny Ford i General Motors Corp., bo ich niemieckie filie współpracowały z Hitlerem.

■ Unia Europejska oznajmi dzisiaj Republice Czeskiej, Polsce i Węgrom, że na podstawie przedstawionych przez nie faktów „nie widzi żadnego powodu", aby utrzymały po wejściu do Unii restrykcje w dostępie obywateli państw Unii do obrotu ziemią.

KOLEJNA STREFA PRZEMYSŁOWA

Zamiast »Franciszka«

SUCHA GÓRNA (sch) - Zamknięcie przed trzema miesiącami kopalni „Franciszek" postawiło władze Suchej Górnej przed nie lada problemem. Nie dość, że sporo górnosuszan straciło pracę, również kasa gminna już teraz powoli pustoszeje...

Podczas gdy w roku minionym wpływy z podatku dochodowego od pracowników zatrudnionych na kopalni stanowiły dla gminy znaczące źródło dochodu, szacuje się, że w roku bieżącym będą one nawet o milion koron niższe, zaś w następnym prawdopodobnie o kolejny. Ponadto wraz z zaprzestaniem wydobycia węgla kamiennego gmina od drugiego półrocza br. straciła kolejne swoje dochody (też w granicach miliona) - z tzw. przestrzeni wydobywczej oraz z wydobytych ton węgla.

Starosta Jan Lipner nie zamierza jednak sprawy opustoszałego „Franciszka" pozostawić swojemu losowi. „Postanowiliśmy zamienić teren byłej kopalni na strefę przemysłową. Dzięki temu mogłyby powstać nowe miejsca pracy, skorzystaliby więc zarówno mieszkańcy, jak i kasa gminna" - powiedział J. Lipner. Według jego słów, licząca przeszło 10 ha powierzchni parcela „Franciszka" jako strefa przemysłowa zajmuje drugie miejsce w powiecie, zaraz po karwińskim „Nowym Polu".

Zanim jednak przyjdzie górnosuskiej gminie szukać inwestorów, co w stytuacji, gdy po drugiej strony Olzy państwo polskie w tym celu stosuje o wiele skuteczniejsze instrumenty (np. dziesięcioletnie wakacje podatkowe), wcale nie będzie rzeczą łatwą, Sucha Górna winna wreszcie sfinalizować transakcję kupna interesujących ją gruntów.

„Prowadzimy w tej sprawie rozmowy z ich właścicielem, czyli OKD. Ten jednak nie chce zejść poniżej obowiązującej w Suchej ceny - 75 koron za m kw. działki budowlanej, co niestety dla nas jest nie do przyjęcia. Tymczasem żeby uzyskać pieniądze np. z funduszów Unii Europejskiej na stworzenie strefy przemysłowej, musimy być właścicielem gruntu albo przynajmniej posiadać umowę z obecnym właścicielem o jego późniejszej odsprzedaży" - stwierdził J. Lipner.

OBRADOWAŁA RADA EKONOMICZNA ZG PZKO

Sprawy prawne i finansowe

CZ. CIESZYN (mro) - Sprawom związanym z postępowaniem mającym na celu odzyskanie hotelu „Piast", analizie gospodarczej półrocza PZKO, przygotowaniu materiałów pod obrady Konwentu Prezesów oraz zmianom prawa własności nieruchomości będących dotąd w użytkowaniu Kół PZKO, poświęcone były wtorkowe obrady Rady Ekonomiczno-Organizacyjnej ZG PZKO.

Jak poinformowała nas Halina Gawlas, przewodnicząca Rady, w pierwszej sprawie Rada poszerzona o pięciu członków (z których stawiło się na obrady jedynie dwóch - Jan Ryłko i Józef Štirba) wysłuchała informacji o zaawansowaniu postępowania sądowego. Pozew został poszerzony o dalszy podmiot gospodarczy. Sprawa została przekazana do kompetencji Sądu Okręgowego w Ostrawie. Termin najbliższej rozprawy nie jest znany. Pierwsza miała odbyć się jeszcze w maju tego roku, lecz do niej nie doszło.

„Skrótowo ujmując, nasz pozew opiera się na obaleniu wiarygodności podpisanych umów; zamiast umowy zastawnej podpisano bowiem umowę kupna-sprzedaży, czyli mającą zupełnie inny charakter, oraz na tym, iż w czasie jej podpisywania wyszczególniony w niej jako podmiot zawarcia umowy „Zarząd Główny PZKO" nie posiadał osobowości prawnej. Bardzo długo czekaliśmy na stanowisko Ministerstwa Spraw Wewnętrznych potwierdzające, że zarządy główne organizacji społecznych nie mają osobowości prawnej, a więc nie są zdolne (w sensie prawnym) do zawierania umów.

Udaje się nam stopniowo potwierdzać prawo własności do 28 majątków bezpaskowskich - tak domów, jak i gruntów. Do dzisiaj jesteśmy u siebie w jedenastu obiektach. Naciskamy w tej sprawie na Koła - należy skorzystać ze sprzyjającej nam legislatywy i okoliczności" - powiedziała Halina Gawlas.

BANK KOMERCYJNY W DOBREJ KONDYCJI

Bez paniki

OSTRAWA (i/g)- Nie znalazły potwierdzenia krążące nad Olzą plotki o rzekomo złym gospodarowaniu Banku Komercyjnego (KB) i grożącym mu bankructwie, które ściągnęły we wtorek przed ekspozytury KB rzesze zdenerwowanych klientów. Jeszcze tego samego dnia przebywający z wizytą w Waszyngtonie minister finansów RC Pavel Mertlík zapewnił, że ani rząd, ani Czeski Bank Narodowy nie szykują wobec KB żadnych kroków restrykcyjnych oraz że bank ten pozostaje w dobrej kondycji finansowej. Według informacji ČTK, w dniu wczorajszym sytuacja uspokoiła się i w ostrawskich, frydecko-mistreckich i trzynieckich placówkach Banku Komercyjnego panował normalny ruch.

Na Morawach Południowych i w Czechach nie zaobserwowano żadnych nadzwyczajnych sytuacji.

▲ *Gabriela Mrózkowa, wiceburmistrz Karwiny z zainteresowaniem ogląda prace polskich dzieci. ◆ Goście zwiedzili ekspozycję przygotowaną z okazji 25-lecia działalności Oddziału Literatury Polskiej. Kupując najnowsze książki, polscy dyplomaci zapisali się w poczet mecenasów Oddziału.*

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

DYPLOMACI Z WIZYTĄ WE FRYSZTACKIEJ BIBLIOTECE

Polskie słowo i kultura

KARWINA (mro) - Z bukietami kwiatów i książkami przybyli we wtorek do Oddziału Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie konsul generalny RP w Ostrawie Marek Masiulanis i wicekonsul Małgorzata Filipek. W budynku oczekiwały gości wiceburmistrz miasta Gabriela Mrózkowa, dyrektor Biblioteki Regionalnej Halina Molin oraz kierowniczka oddziału polskiego Helena Legowicz.

Mówiono o działalności placówki w ciągu ostatnich 25 lat i perspektywach jej rozwoju, o mającej nastąpić komputeryzacji całości księgozbioru polskiego, o popularyzacji polskiej książki na Zaolziu, o spotkaniach autorskich (wkrótce z Wandą Chotomską), sposobach finansowania biblioteki i współpracy z władzami miasta i jego Funduszem Kultury, Fundacją Pomocy Polakom na Wschodzie i Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska" oraz o działalności wystawienniczej.

„Pożyteczne byłoby zawarcie umowy czesko-polskiej o wymianie publikacji między konkretnymi bibliotekami, pozwoliłoby to nam zdobywać najnowsze publikacje znad Wisły, a bibliotekom polskim kompletować i zachować dorobek zaolziańskich wydawców" - powiedziała Helena Legowicz.

„Działalność Biblioteki Regionalnej jest widoczna i ceniona przez miasto" - podkreśliła Gabriela Mrózkowa, zastępczyni burmistrza Karwiny. „Również i z tego względu jeszcze w tym roku zabytkowa kamienica - siedziba biblioteki będzie poddana remontowi od dachu po fundamenty. Oczywiście remont trzeba zrobić, żeby było ładniej w mieście. Ale gdyby się biblioteka nie starała i nie była taka dobra - trudniej podnosiło by się rękę w głosowaniu" - dodała G. Mrózkowa.

W CENTRUM UWAGI NAJBLIŻSZA PRZYSZŁOŚĆ FIRMY

Będą akcje nacisku?

BOGUMIN (h) - Nadzwyczajna konferencja delegatów Organizacji Podstawowej Związku Zawodowego KOVO działającej w bogumińskiej Hucie i Druciarni (ŽDB, S. A.), która odbyła się we wtorek, miała burzliwy przebieg. Członków związków zawodowych, ale także szeregowych pracowników huty i druciarni nęka bowiem obawa o przyszłość firmy oraz niepokoi brak aktualnych, spójnych informacji o stanie spółki.

„Gościem konferencji był przewodniczący Związku Zawodowego KOVO Jan Uhlíř" - poinformował wczoraj „GL" wiceprezes bogumińskiej hutniczej organizacji KOVO, Vilém Bannert. „Mówił m.in. o złym położeniu, w jakim znalazło się wiele firm na terenie całego kraju i o masowym zwalnianiu pracowników. Delegaci konferencji zobowiązali zarząd Organizacji Podstawowej do opracowania strategii ewentualnych akcji nacisku wobec ŽDB, S.A. Szefowie poszczególnych zakładowych organizacji ZZ KOVO kierowali pod adresem członków rady nadzorczej spółki reprezentujących załogę żądania w sprawie udostępnienia związkowcom szczegółowych informacji o przebiegu i wynikach walnego zgromadzenia spółki, które zwołano na 30 września".

Delegaci nadzwyczajnej konferencji zobowiązali też zarząd Organizacji Podstawowej ZZ KOVO do podejmowania stanowczych działań w kierunku uzyskiwania od pracodawcy aktualnych informacji dotyczących działalności ŽDB, S.A.

POGODA

CZWARTEK - Pochmurno, miejscami opady deszczu. Temperatura w dzień 19-22 st., nocą 13-10 st. C. Wiatr umiarkowany, południowo-zachodni.

PIĄTEK - Zachmurzenie umiarkowane do dużego, lokalne opady deszcza. Temperatura w dzień 16-19 st., nocą 13-10 st. C.

KOLEJNE ZMIANY W STRAŻY MIEJSKIEJ

Nie Rusz, lecz Hrůza?

CZ. CIESZYN (kor) - Chociaż w ub. tygodniu pisaliśmy w „GL" - zgodnie z informacjami rzecznika czeskocieszyńskiej Rady Miejskiej Mariana Bielesza - że w tutejszej Straży Miejskiej zakończył się okres bezkrólewia, okazuje się, że sytuacja nie jest tak prosta. M. Bielesz poinformował nas wczoraj, że Vladislav Rusz, który zwyciężył przed tygodniem w konkursie na funkcję komendanta miejskich strażników, postanowił zrezygnować z objęcia z dniem 1 października stanowiska.

Jak wyjaśnił rzecznik ratusza, radni byli decyzją V. Rusza (zrezygnował podobno z powodów osobistych i finansowych) mocno zaskoczeni, przedstawił on bowiem najlepszą - ich zdaniem - koncepcję odnowy Straży Miejskiej. Rada Miejska, która była w tym wypadku również komisją konkursową, zwróci się zatem z prośbą o objęcie stanowiska szefa strażników do inż. Jana Hrůzy, który zajął w konkursie drugie miejsce.

„Pan Hrůza jest byłym zawodowym oficerem - absolwentem nie tylko brneńskiej akademii wojskowej, ale po 1989 roku był też uczestnikiem kursów komputerowych organizowanych przez niemiecką Bundeswehrę, a karierę w armii czeskiej zakończył w stopniu pułkownika" - powiedział redakcji „GL" M. Bielesz. „Wszystko więc wskazuje na to, że ma sporo doświadczeń związanych z pracą z ludźmi, co jest z pewnością wielkim plusem. Miejmy więc nadzieję, że Straż Miejska nareszcie zacznie pracować jak należy...".

Jeżeli jednak zrezygnuje z objęcia funkcji komendanta Straży Miejskiej również J. Hrůza, Rada Miejska zmuszona będzie jeszcze w październiku ogłosić nowy konkurs. O „brązowym" medalu w poprzednim konkursie Rada Miejska bowiem nie pomyślała...

OGRZEWANIE EKOLOGICZNE NIEKONIECZNIE OZNACZA GAZOWE

W poszukiwaniu alternatyw

Gazyfikacja, przeprowadzana z wydatną pomocą finansową z budżetu państwa, w większości gminach powiatu karwińskiego oraz w jego najbliższej okolicy powoli dobiega końca. Mieszkańcy regionu, nieraz z ostatnich swoich oszczędności, zdążyli już swe domy wyposażyć w piece gazowe i zimą pochwalać będą sobie czysty i wymagający zaledwie naciśnięcia guzika sposób ogrzewania swoich przybytków.

Tymczasem w Olbrachcicach, w pięćdziesięciu procentach też za pieniądze podatnika, bo pochodzące z dotacji państwowej przeznaczonej na nowe miejsca pracy, powstaje zakład produkcyjny konkurencyjnego paliwa ekologicznego o pochodzeniu roślinnym. Jak zapewniają jego właściciele, przedstawiciele wiśkowickiej firmy AORO-EKO sp. z o.o., będzie chodzić o paliwo tanie, a zatem zdolne konkurować co do ceny z powszechnym w domkach jednorodzinnych gazem. Czy zatem należy przypuszczać, że w obliczu rosnących cen gazu może nagle się okazać, że zarówno państwo, jak i urzędy gminne pieniądze na gazyfikację w ciągu ostatnich kilku lat wydawały niepotrzebnie i że inwestowanie w gazociągi przecinające nasze wioski dosłownie wzdłuż i w szerz było nie do końca przemyślane i po prostu nietrafione?

Zarówno powstający w Olbrachcicach zakład paliwa ekologicznego, jak i przez szereg lat poszukiwane na Zachodzie sposoby tańszego od gazowego opalania mieszkań wskazują na to, że ogrzewanie gazowe niekoniecznie będzie tym ostatnim, które, stając się bardziej „europejskimi", będziemy stopniowo wprowadzać. Inna sprawa, czy alternatywą dla wygodnego, choć coraz bardziej kosztownego gazu, stanie się akurat „olbrachcicki" opał. Jak stwierdził bowiem przedstawiciel handlowy wiśkowickiej spółki, Aleš Piper, rynek wewnętrzny opału ekologicznego dopiero zaczynie się kształtować. Przyznał, że firma jeszcze nie przeprowadziła badań rynkowych odnośnie zapotrzebowania drobnych odbiorców na produkowany przez siebie opał ekologiczny. „Bez rozeznania rynku nie możemy podejmować żadnych większych inicjatyw. Póki co całą roczną produkcję chcemy sprzedać kilku większym odbiorcom" - wyjaśnił A. Piper. Nie powiedział jednak, dlaczego spółka nie przeprowadziła badań przed przystąpieniem do budowy zakładu. Nasuwa się więc pytanie, czy Ministerstwo Przemysłu i Handlu, które podpisywało z wybranymi przedsiębiorcami umowy o przyznaniu dotacji na nowe miejsca pracy, też zapoznania się z gustami i potrzebami potencjalnych klientów nie wymagało?

BEATA SCHÖNWALD

MIASTO STAWIA NA MAŁE I ŚREDNIE FIRMY

Poparcie dla biznesu

ORŁOWA (wak) - Szeregi orłowskich bezrobotnych rosną. Nie tylko bowiem miejskie firmy redukują miejsca pracy, ale i przedsiębiorstwa działające w okolicznych miastach, w których pracuje sporo orłowian, wśród nich ostrawska Nowa Huta i Huta „Witkowice".

„Na początku września stopa bezrobocia w naszym mieście wynosiła 19,82 proc. Co piąty mieszkaniec Orłowej jest w tej chwili bez pracy. Znikoma jest również liczba ofert. Na jedną przypada bowiem obecnie 59 osób. Według naszych prognoz, liczba bezrobotnych znacznie wzrośnie w czwartym kwartale, kiedy kopalnie ostrawsko-karwińskie opuści ponad 400 górników" - twierdzi Vladislav Herda, kierownik orłowskiego Urzędu Pracy.

Trudno wyobrazić sobie jednak rozwój gospodarczy bez małych i średnich przedsiębiorstw. Wiedząc o tym, gospodarze Orłowej postanowili wspomóc osoby inwestujące w rozwój własnej firmy.

Na ostatnim posiedzeniu przedstawicielstwa zadecydowano, iż podstawową część pieniędzy - konkretnie 150 mln koron - uzyskanych ze sprzedaży akcji Ostrawskich Wodociągów i Kanalizacji miasto przeznaczy właśnie na kreowanie przedsiębiorczości.

W REŻYSERII EWY BERGER

Szekspir w Ostrawie

OSTRAWA (K.J.) - W teatrze „Divadlo bez střechy" odbyła się 28 września premiera komedii Wiliama Szekspira „Wesołe kumoszki z Windsoru" w reżyserii Ewy Berger. Reżyser wzięła na warsztat nowy tekst, który przetłumaczył Martin Hilský.

Teatr powstał wiosną tego roku. Jego trzon stanowią aktorzy z Domu Kultury w Ostrawie-Porubie (jest wśród nich także Zbyszek Kalina). Przypomnijmy, że Ewa Berger, córka utalentowanej malarki Helgi i pisarza Wiesława Adama Bergera, zaliczyła trzeci rok studiów reżyserskich w Pradze. Zdobyła stypendium i na jeden semestr wyjeżdża do Warszawy, gdzie będzie się kształciła w Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza na Wydziale Reżyserii Teatralnej.

▲ *Dary o łącznej wartości blisko 116 tys. koron, m.in. elektronicznie sterowane nastawne łóżko w cenie 39 tys. koron (na zdjęciu), przekazali we wtorek oddziałowi dziecięcemu Szpitala z Poliklinką w Karwinie-Raju przedstawiciele fundacji „Dziecko i powietrze" z managerem Josefem Adámkiem. Fot. BORYS ŚLIWKA*

PRZEDSTAWICIELE HARCERSTWA W KONSULACIE

Pomoc na czasie

OSTRAWA (mro) - Objęciu przez Konsulat Generalny RP w Ostrawie honorowym patronatem „Złotu X-lecia Harcerstwa Polskiego w RC", było poświęcone wtorkowe spotkanie naczelnik Harcerstwa Polskiego w RC hm. Alicji Berki, namiestnika harcerskiego, druha przewodnika Adama Włosoka i szczepowego szczepu cierlicko-błędowickiego dh. phm. Edmunda Piekarskiego z konsulem generalnym RP w Ostrawie, Markiem Masłuianiem oraz wicekonsul Małgorzatą Filipek.

Alicja Berki przedstawiła dorobek zaolziańskich harcerzy, zapoznała też polskich dyplomatów ze sposobami finansowania organizacji.

„Na spotkaniu pojawiła się myśl udostępnienia harcerskiego ośrodka »Kikula« dla potrzeb Związku Harcerstwa Polskiego. Podkreślano dobrą współpracę (w tym metodologiczną) i pomoc okazywaną naszym harcerzom przez Główną Kwaterę ZHP i Chorągiew Śląską ZHP oraz Stowarzyszenie »Wspólnota Polska« z Warszawy. Właśnie dzięki pomocy tych instytucji stanie się możliwe ujednolicenie mundurków naszych harcerzy. Będą one identyczne z polskimi. Ujednolicamy także system zdobywania stopni harcerskich. Na przygotowywanym Światowym Zlocie ZHP w Gołębiu w 2000 roku nasi harcerze będą więc mogli w pełni porównywać swój poziom i kwalifikacje z harcerzami z Polski" - powiedziała A. Berki.

■ Z POLSKI

■ Unia Wolności liczy, że do niedzieli uzyska pozytywną i jasną odpowiedź na skierowane do AWS memorandum w sprawie funkcjonowania koalicji - mówił w środę wicepremier i szef UW, Leszek Balcerowicz.

■ Prokuratura Okręgowa w Przemyślu skierowała do miejscowego sądu akt oskarżenia przeciw 34-letniemu czeskiemu obywatelowi Vlastimilowi F., któremu zarzucono usiłowanie przemytu spirytusu wartości 400 tys. zł.

■ Prokuratura Okręgowa w Przemyślu skierowała do miejscowego sądu akt oskarżenia przeciw 34-letniemu czeskiemu obywatelowi Vlastimilowi F., któremu zarzucono usiłowanie przemytu spirytusu wartości 400 tys. zł.

OBRADY RADY PRZEDSTAWICIELI Z RADĄ POLAKÓW

Sprawozdanie egzekutywy

Drugie w tym roku wspólne posiedzenie Rady Przedstawicieli i Rady Polaków odbyło się w ub. wtorek w Czeskim Cieszynie. Na program obrad statutowych organów Kongresu Polaków w Republice Czeskiej złożyło się w głównej mierze sprawozdanie z działalności Rady Polaków i informacja o stanie prac nad rządowym projektem ustawy o mniejszościach narodowych. Obrady prowadził przewodniczący Rady Przedstawicieli, wiceprezes Rady Polaków Remigiusz Gąsior.

Na wstępie pełnomocnicy gmin i przedstawiciele organizacji zrzeszonych w Kongresie Polaków uchwalili Regulamin wewnętrzny Rady Przedstawicieli, po czym prezes Rady Polaków Wawrzyniec Fójcik podał informacje o działalności Rady.

W długim wystąpieniu poinformował m.in. o przygotowywanym spotkaniu z posłami i senatorami z naszego regionu, kontaktach z Komitetem Helsińskim oraz o krokach poczynionych przez Komisję Rady Polaków ds. odszkodowań wojennych. Komisja zwróciła się listownie do ministra spraw zagranicznych Jana Kavana z prośbą o dokooptowanie do Rady Koordynacyjnej Czesko-Niemieckiego Forum Dyskusyjnego przedstawiciela obywateli narodowości polskiej ze Śląska Cieszyńskiego. Kolejny list skierowała do premiera Miloša Zemana z prośbą o przyjęcie delegacji Polaków z Zaolzia prześladowanych przez nazizm, w celu omówienia kwestii odszkodowań wojennych dla osób, którym w czasie okupacji hitlerowskiej był potrącany z zarobku dodatkowy, 15-proc. podatek, i osób zesłanych na roboty przymusowe w rolnictwie oraz dla represjonowanych podczas II wojny światowej obywateli polskich, legitymujących się stałym pobytem w RC. Odpowiedź dotąd nie wpłynęła.

Długą, rzeczową dyskusję wywołały informacje W. Fójcika o pracach nad rządowym projektem ustawy o mniejszościach narodowych. Te znajdują się jak na razie w stanie wyjściowym. Delegaci poszczególnych gmin i organizacji zgłosili szereg propozycji i uzupełnień, które W. Fójcik przedstawi przy najbliższych obradach nad ustawą w Pradze. Dyskutowano nad brzmieniem definicji terminu "mniejszość narodowa", zastanawiano się nad kryteriami przynależności do mniejszości narodowej, czy np. status członka polskiej mniejszości narodowej będzie przysługiwał również obywatelom polskim z stałym miejscem zamieszkania w RC, postulowano zakotwiczenie w ustawie jasnych kryteriów wyłaniania reprezentacji mniejszości narodowych itp.

Omawiano też kwestię przyznawania przez RC Europejskiej Karty Języków Regionalnych i Mniejszościowych. Prezes Fójcik przy tej okazji przedstawił zebranym wyniki sondażu, obrazującego stan posiadania i kondycję społeczeństwa polskiego na Zaolziu. Wskazane dane o liczbie Polaków, stanie polskiego szkolnictwa czy organizacjach polskich w poszczególnych zaolziańskich gminach mogą posłużyć np. w argumentacji nt. dwujęzyczności.

Rada Przedstawicieli zajmowała się z tematami, które zostaną poruszone podczas planowanego na listopad wyjazdu delegacji Rady Polaków do Warszawy. Wachlarz tematów do przedkutowania został uzupełniony o kwestie, dotyczące m.in. przekazania rodzinom polskim na Zaolziu podręczników wycofywanych w Polsce w ramach reformy szkolnictwa, ubezpieczenia zdrowotnego osób pracujących w Polsce opłat obywateli polskich za "Kartę stałego pobytu w RC".

JÓZEF SZYMECZEK
Kancelaria Rady Polaków

O GODZ. 2.41 NA CZESKOCIESZYŃSKIEJ ULICY GŁÓWNEJ

Z cegłą po kurtkę

CZ. CIESZYN (kor) - Bardzo się zdziwił wczoraj nad ranem mieszkaniec Cz. Cieszyna Rudolf Jursa, właściciel sklepu z futrami i wyrobami skórzanymi przy ul. Głównej, gdy o godz. 3.00 pod jego dom zajechał samochód prywatnej firmy ochroniarskiej, do której biura podłączony jest sklepowy alarm. Dokładnie o godz. 2.41 nieznany sprawca zbił szybę w jednym z okien wystawowych sklepu.

„Okno zostało rozbite cegłą, którą ten łotr owinął kawałkiem starego dywanu. Zginęło niewiele - tylko jedna skórzana kurtka, ale resztę towaru na wystawie, głównie drogie skórzane torby, uszkodziły odłamki szkła. Narobił więc złodziej szkody za ok. 20 tys. koron. Niby to niewiele, szkodę w dodatku pokryje ubezpieczalnia, ale pozostaje niesmak i złość..." - powiedział redakcji „GL" zaraz rano R. Jursa.

W podobnym stylu nieznany sprawca (może ta sama osoba, która udała się na „zbój" wczoraj?) usiłował włamać się przed tygodniem do sklepu sportowego przy ul. Ruchu Oporu (ul. Odbojе). Wówczas się jednak nie udało - szyba wprawdzie pękła, ale wytrzymała.

„Ja po prostu miałem mniej szczęścia" - dodał R. Jursa. „Funkcjonariusze Policji RC przyjechali na miejsce wypadku w tym samym czasie, co ja, miejmy więc nadzieję, że uda im się wykryć sprawców włamania. Mógłby im pomóc fakt, że ten odcinek ul. Głównej śledzą kamery wideo Straży Miejskiej - może udało się nagrać złodzieja? W każdym razie mogę w tej chwili powiedzieć jedno - śledztwo trwa".

Z MYŚLĄ O LUDZIACH NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Bliżej krawężnika

TRZYNIEC (wak) - Z myślą o dla niepełnosprawnych miasto zakupiło pierwszym rokiem autobus ze specjalną wysuwaną platformą, która umożliwia ludziom na wózkach lekkim poruszającym się o lasce, kulach czy na wózku inwalidzkim łatwiejsze korzystanie z wejścia lub wyjazdu do pojazdu.

W tym roku miasto przy współpracy przedsiębiorstwa ČSAD i miejscowych firm budowlanych przystąpiło do modernizacji przystanków i budowania nowych wysepek.

„Wytypowaliśmy kilka przystanków, które są dla trzyńczan najważniejsze. Chodziło m.in. o przystanki Łyżbice, „Trafo", na Tarasie, Końcowy, koło szpitali na Sośnie i na Podlesie oraz pod Domem Kultury „Trisia". Budowa bezbarierowych przystanków zakończona została w sierpniu, a przeznaczono na nie z kasy miasta ok. 200 tys. koron" - powiedział Emil Macura, kierownik wydziału komunikacji przy Urzędzie Miejskim.

Autobus z ruchomą platformą chwalą sobie nie tylko osoby nie w pełni sprawne, ale także mamy podróżujące z wózkiem. ČSAD postanowiło więc wzbogacić swój park o kolejne tego typu wozy. Drugi pojazd, na który wydano z kasy miasta 6 mln koron, wyruszy na trasę w najbliższych dniach.

W 2000 ROKU GAZOCIĄG DOTRZE ZA OLZĘ

Węgiel w odstawkę

PIOSEK (kor) - Już 15 października po raz pierwszy popłynie gaz piosczańskim gazociągiem. W ten sposób zakończy się pomyślnie pierwszy etap gazyfikacji gminy, który kosztował ponad 12 mln koron.

„Podczas pierwszego etapu zgazyfikowaliśmy dwie trzecie naszej wsi, a gazociąg dotarł aż na granice z sąsiednim Bukowcem" - mówi starosta Piosku, Oldřich Rathouský. „Robiliśmy bowiem wszystko po to, żeby bukowianie mogli zabrać się do budowy swojego gazociągu najpóźniej w przyszłym roku. Trzeba przecież utrzymywać dobre sąsiedzkie stosunki...".

W przyszłym roku przystąpią piosczanie do drugiego etapu gazyfikacji, podczas którego zgazyfikowane zostaną wszystkie osady leżące na lewym brzegu Olzy. Jak poinformował nas O. Rathouský, etap ten miałby trwać krócej niż pierwszy. Podczas budowy pierwszego etapu powstała już bowiem także część odgałęzień głównego gazociągu dla lewobrzeżnych osad.

»Kalina« na Orawie

Korzystając z zaproszenia chórzystki Daszy Kaderka, która ma domek na Orawie, spędziły członkinie chóru „Kalina" działającego w MK PZKO w Karwinie-Frysztacie ostatnią wrześniową niedzielę w słowackiej Lomnej i Kruszetnicy. Chór pod kierunkiem Otokara Winklera zaśpiewał podczas mszy św. w miejscowych kościołach, co przez parafian skwitowane zostało z dużym uznaniem i zadowoleniem.

Po nabożeństwie w Kruszetnicy (wieś została założona w 1592 roku) chórzystki podejmował na plebanii proboszcz Baldovský. **(J. R.)**

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ■

Piąty w kolejce

Infantka Cristina, młodsza córka hiszpańskiej pary królewskiej - Juana Carlosa i Sofii, urodziła w środę nad ranem syna. Książe przyszedł na świat o godz. 2.10 w Klinice Teknon w Barcelonie.

Jest to pierwszy syn 34-letniej Cristiny i 31-letniego Inakiego Urdangarina, zawodowego piłkarza ręcznego, którego infantka poślubiła w 1997 roku.

Ślub infantki, która otrzymała na chrzcie imiona Cristina Federica Victoria Antonia de la Santisima Trinidad de Borbon y Greci, i urodzonego w Kraju Basków Inakiego wywołał swego czasu wielką sensację. Był to pierwszy wypadek w dziejach Hiszpanii, by osoba z domu królewskiego poślubiła osobę „niższego stanu". Miał też pewien aspekt polityczny: w kraju z silnymi dążeniami do autonomii regionalnej baskijski sportowiec, który, grając w reprezentacji narodowej, reprezentuje całą Hiszpanię, w stolicy Katalonii żeni się z członkinią hiszpańskiej rodziny panującej.

Książe jest drugim wnukiem pary królewskiej i piątym w kolejności pretendentem do hiszpańskiego tronu.

Kat bez pracy

Bułgaria ratyfikowała protokół Europejskiej Konwencji Praw Człowieka o zniesieniu kary śmierci. Oficjalnie zakaz kary śmierci wejdzie w życie od piątku.

Protokół nr 6 zakazuje wymierzania kary śmierci bez względu na okoliczności, również w czasie wojny czy sytuacjach stanowiących zagrożenie narodowe. Z 41 państw Rady Europy 32 zniosły już karę śmierci. Rosja, Ukraina i Cypr podpisały już tekst protokołu, lecz go jeszcze nie ratyfikowały.

Najwyższym wymiarem kary będzie w Bułgarii dożywotnie więzienie bez możliwości złagodzenia wyroku. W styczniu br. bułgarski wiceprezydent Todor Kawałdżiew zamienił na dożywocie wyroki ostatnich 21 więźniów skazanych na śmierć.

Od 1951 r. - gdy zaczęto prowadzić statystyki - do 1989 roku, w Bułgarii wykonano 915 wyroków śmierci. Ostatni wykonano 4 listopada 1989 roku, na kilka dni przed upadkiem komunizmu.

Mordował na oślep

Troje ludzi zamordował w środę pewien Japończyk, najprawdopodobniej niezrównoważony psychicznie.

Trzydziestopięcioletni mężczyzna wjechał samochodem w tłum wychodzący z dworca kolejowego w Shimonoseki (830 km na południowy zachód od Tokio), roztrącając ludzi, po czym zaczął na oślep wymachiwać długim nożem kuchennym. Zanim obezwładnili go policjanci, zranił 17 osób. Dwie ofiary szaleńca zmarły od ran zadanych nożem, a jedna od obrażeń odniesionych na skutek potrącenia przez samochód.

Po zatrzymaniu zabójca powiedział, że dźgał nożem, bo „wszystko układa mu się źle". Podobno przebywał ostatnio na leczeniu w szpitalu psychiatrycznym.

Tego rodzaju zbrodnie zdarzają się w Japonii niezwykle rzadko. Jednak również w tym miesiącu w Tokio mężczyzna uzbrojony w nóż zabił jedną osobę i zranił sześć. Po zatrzymaniu tłumaczył, że był sfrustrowany, nie mogąc znaleźć pracy.

»Inteligentny« pistolet

Nowy „inteligentny" model pistoletu typu Makarow, z którego strzelać może tylko właściciel, opracował rosyjski inżynier z Ijewska na Uralu.

Pistolet może być użyty tylko przez jego właściciela, nie wypali, gdy weźmie go do ręki ktoś inny. Nie wypali również wówczas, gdy zostanie wyrwany z ręki właściciela. Inteligentny Makarow posiada bowiem blokadę, która jest uruchamiana lub zwalniana automatycznie na sygnał wysłany przez mikroprocesor zamontowany w obrączce lub pierścionku na palcu właściciela broni.

JUBILEUSZOWE OBCHODY POLSKIEGO SPORTU NA ZAOLZIU

Bracia Łabajowie - piłkarskie pokolenie

Stawiający po 1920 roku pierwsze kroki sport polski na Zaolziu często opierał się na całych rodzinach, poświęcających się nowej działalności na polu narodowym. Nie inaczej było w Trzynieckiem. Wspomnijmy chociażby rodziny Krausów, Mrowców czy Łabajów. Właśnie tej ostatniej pragniemy ze względu na jej wkład w polskie, zaolziańskie życie sportowe poświęcić uwagę.

Bracia Łabajowie - Jan, Karol, Rudolf i Emil - wywodzili się z miejscowej rodziny robotniczej. Chociaż polityką się nie zajmowali, ze względu na pochodzenie inklinowali do obozu socjalistycznego. A ponieważ byli uświadomionymi Polakami, nie należy się dziwić, że ich miejsce jako sportowców było w trzynieckiej SILE.

Rodzice, Jan pochodzący z Wędryni i Zuzanna z domu Kłoda z Cisownicy, mieszkali w kolonii robotniczej „Na Półwarku". Tutaj też bracia Łabajowie się urodzili i spędzili młodzieńcze lata. Ojciec był poważaną osobą. Świadczy o tym fakt, że w 1934 r. wybrano go z ramienia Polskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej wójtem Leszniej Dolnej. Pomimo skromnych warunków rodzice starali się zapewnić chłopcom odpowiednie przygotowanie do życia i wykształcenie, co im się w pełni udało.Od lat dziecięcych przejawiali bracia duże zainteresowanie sportem, w pierwszej kolejności zaś piłką nożną. Pierwszy „balón" był szmacianką, prawdziwą piłkę musieli sobie zakupić z własnych uciułanych pieniędzy. Za boisko służyły im wolne przestrzenie między opłotkami domków mieszkalnych. Lecz nie tylko futbolem żyli, uprawiali również gimnastykę, kolarstwo, lekką atletykę, tenis stołowy i narciarstwo, próbowali swych sił także na lodzie, starając się grać w hokeja według zasłyszanych reguł. Niezbędne wyposażenie i sprzęt zapewniali im wyłącznie rodzice. Nie było opiekunów, trenerów, wszystkie koszty należało pokrywać z własnej kieszeni. Było natomiast bezgraniczne zamiłowanie, chęć sprowadzenia swych możliwości i uzyskania jak najlepszych wyników, służenia szczerej idei sportu.

▲ *Rudolf Łabaj z częścią swoich trofeów (rok 1953)*

Takie to warunki rodzinne, społeczne i narodowe kształtowały charaktery i późniejsze drogi życiowe braci Łabajów. Osiągali piękne wyniki nie tylko w różnych dyscyplinach sportowych, szczególnie w piłce nożnej (Rudolf, Karol, Emil), ale również na polu organizacyjnym (Jan, Rudolf) i wychowawczym, czy to już jako pedagodzy w szkołach średnich (Karol, Emil), czy też trenerzy sportowi (Rudolf, Karol).

A oto ich sylwetki w kolejności według wieku,

Jan (1 VIII 1916 - 10 VI 1991)

Zamieszkały w Trzyńcu, żonaty, córka Lidia, hutnik, etatowy działacz w organizacjach sportowych.

Karierę sportowca, działacza i organizatora rozpoczynał, podobnie jak pozostali jego bracia, w Kole Miejscowym Polskiego Stowarzyszenia Robotniczego, Oświatowo-Gimnastycznego SILA Leszna Dolna, ale już od początku lat 30. występuje w szeregach Polskiego Klubu Sportowego Siła Trzyniec. Najpierw gra w młodzieżowej drużynie piłkarskiej, później w drużynie B. Uprawia też m.in. kolarstwo i narciarstwo, gra w tenisa stołowego. Po wojnie nie wraca do aktywnej działalności sportowej, poświęcając się pracy organizatorskiej, najpierw w Sile trzynieckiej, Polskiej Radzie Sokoła, a po ich likwidacji w 1952 r. w klubie sportowym Huty Trzyniec. Funkcje, którymi go obarczano, wykonywał zawsze sumiennie i ku ogólnemu zadowoleniu. W latach 1949-52 piastował funkcję prezesa PKS Siła Trzyniec i Polskiej Rady Sokoła, w okresie 1952 i 1970-76 - prezesa Klubu Sportowego Huta Trzyniec, w latach 1950-53, 1954-58 i w latach 80. był przewodniczącym sekcji kolarskiej KS Huta Trzyniec, w latach 60. i 70. był członkiem Komitetu Centralnego Czechosłowackiego Związku Kultury Fizycznej (ÚV ČSTV).

Karol (13 VII 1920 - 26 VII 1994)

Zamieszkały po wojnie w Czeskim Cieszynie, żonaty, syn Czesław, inżynier rolniczy, długoletni dyrektor Zawodowej Szkoły Rolniczej w Cz. Cieszynie.

Poświęcał się głównie piłce nożnej, zarówno jako gracz, jak i trener. Już w 1935 r. pojawia się w drużynie młodzieżowej SiłyTrzyniec, a w rok później w drużynie A, gdzie gra zawsze w pomocy. Po wojnie należał do najlepszych piłkarzy na Zaolziu, był stałym zawodnikiem reprezentacyjnej kadry Polaków w CSR, Polskiej Rady Sokoła i Cieszyńskiej Żupy Futbolu. W 1948 r. bronił barw Polonii Karwina (inaczej zawsze był wierny trzynieckiej Sile), a po jej likwidacji został zawodnikiem KS Huta Trzyniec; w latach 1953-54 był trenerem drużyny piłkarskiej tegoż klubu.

▲ *Drużyna Siły Trzyniec z 1949 roku - stoją od lewej: trener Sitko, kierownik drużyny W. Kraus, prezes Siły Jan Łabaj, Karol Łabaj, Rudolf Łabaj, Emil Łabaj, Marosz, Sekula, Heczko, Walek, Wojnar, Pyszko, Tadeusz Kraus, Klósko.*

Zdjęcia z archiwum autora

Sam często mile wspominał czasy aktywnej kariery sportowej: „Nigdy nie zapomnę meczu Czesi-Polacy, rozgrywanego przed ok. 12 000 widzów w Karwinie. Przy stanie 3:0 cofnął mnie trener z miejsca prawego pomocnika do środka obrony, z zadaniem stępienia ostrza środkowego tria przeciwnika. Udało mi się powierzone zadanie dobrze spełnić, a wynik końcowy brzmiał 5:4 *(na korzyść Polaków - przyp. S.Z.)*. W spotkaniu CZF-Hansa, granym również w Karwinie, strzeliłem pierwszego gola z 40 metrów ostrym strzałem w »samo okienko«".

Rudolf (23 VI 1922)

Zamieszkały w Trzyńcu, żonaty, córka Janina, absolwent Instytutu Wychowania Fizycznego i Sportu im. Tyrša w Pradze, hutnik, etatowy trener piłki nożnej KS Huta Trzyniec.

Spośród braci Rudolf był najbardziej wszechstronnym sportowcem, niemniej największe sukcesy odnosił w piłce nożnej. Po raz pierwszy ubrał dres Siły Trzyniec w 1936 r., by w rok później na stałe zadomowić się w drużynie A. Dobre wyniki uzyskiwał w narciarstwie, lekkiej atletyce, tenisie stołowym. Na początku okupacji hitlerowskiej grał z bratem Karolem przez kilka miesięcy w niemieckim DSV Teschen, ale w 1941 r., po powrocie z więzienia, został jako Polak wyrzucony z klubu. Po wyzwoleniu kontynuował bogatą w sukcesy drogę sportową w miejscowej Sile. Należał do najlepszych snajperów na Zaolziu, był stałym reprezentantem Cieszyńskiej Żupy Futbolu i Polskiej Rady Sokoła. Po wchłonięciu Siły przez miejscowy KS grał do 1956 r. w drużynie piłkarskiej połączonych klubów. W drużynie pingpongowej Siły, która w latach powojennych uchodziła za jedną z najlepszych na Zaolziu, należał do ścisłej czołówki zawodników.

W latach 1952-53 studiował w Instytucie Wychowania Fizycznego i Sportu im. Tyrša, gdzie zadziwiał wszystkich bogatymi doświadczeniami i tężyzną fizyczną. Od lat 50. poświęcił się pracy trenerskiej w trzynieckim KS - w latach 1952, 1955-57, 1962-1964 i 1966-68 był trenerem pierwszej drużyny, zaś od połowy lat 60. do 1983 r. (z wyjątkiem sezonu 1967-68) trenerem juniorów. To właśnie on przyprowadził po raz pierwszy do I ligi piłkarskiej drużynę Huty Trzyniec. Pod jego okiem wyrastał najlepszy zaolziański piłkarz Tadeusz Kraus, on także wychował szereg późniejszych pierwszoligowców. Jego wkład przy wpajaniu młodzieży zamiłowania do sportu oraz sukcesy w pracy trenerskiej nie były należycie - ani moralnie, tym bardziej materialnie - oceniane. Np. za awans do I ligi w 1963 r., co było w Trzyńcu wydarzeniem historycznym, otrzymał wraz z zawodnikami wszystkiego po 1000 koron!

Wrodzona skromność powodowała, że nie lubił podkreślać swoich osiągnięć. Krótko scharakteryzował je w ten sposób: „ Oprócz piłki nożnej, w której byłem najlepszym strzelcem Siły i Polskiej Rady Sokoła, osiągnąłem np. rekord życiowy w skoku wzwyż - 172 cm, w tenisie stołowym byłem finalistą mistrzostw Trzyńca, a w narciarstwie byłem w 1939 r. drugim najlepszym juniorem województwa katowickiego i członkiem szerszej reprezentacji Polski. Po wyzwoleniu wygrałem na Jaworowym I. zawody o Nagrodę Hutnika w kombinacji alpejskiej". O pracy trenera był zdania, iż „nie pomogą nawet najlepsi trenerzy, począwszy Herrerą, a kończąc Vytlačilem, jeśli sami gracze nie włożą do gry własnego serca, bojowości i miłości do piłki nożnej".

Emil (19 IX 1925)

Zamieszkały w Śmiłowicach, żonaty, synowie Janusz i Zbyszek, inżynier ekonomii, nauczyciel w Średniej Szkole Ekonomicznej w Cz. Cieszynie.

Najmłodszy z braci, Emil, ze względu na wiek rozpoczął drogę piłkarza dopiero po II wojnie światowej. Wkrótce znalazł stałe miejsca w drużynie Siły, a także w reprezentacjach Cieszyńskiej Żupy Futbolu i Polskiej Rady Sokoła. Udało mu się uzupełnić dotychczasowe poczynania sportowe braci w trzynieckiej Sile: organizował Jan, bramki strzelał Rudolf, pomagał Karol, a bronił Emil.

Po likwidacji Siły grał w latach 50. w dywizyjnej drużynie KS Huta Trzyniec.

STANISŁAW ZAHRADNIK
Trzyniec

(Opracowano na podstawie publikacji wydanych przez KS Huta Trzyniec, roczników 1945-1952 „Głosu Ludu" i relacji p. Rudolfa Łabaja)

LEKTURA Z PRZYMRUŻENIEM OKA **(157)**

Z. OLECH

Graj, Cyganie... czyli Dziewczyna znad Olzy

Spojrzeli sobie w oczy i żadne z nich nie mogło ruszyć się z miejsca. Edward rozchylił usta, jakby chciał wypowiedzieć imię swej tancerki, ona zaś z trudem starała się uspokoić mocno bijące serce.

- Rozpoczynamy taniec - zaanonsował mistrz ceremonii. - Zechcą państwo łaskawie wyjść na środek sali.

Edward otoczył ramieniem piękną kobietę i gniewnym niemal ruchem przytulił ją do siebie. Popłynęli po śliskiej posadzce a za nimi ruszył komiczny orszak jedenastu pozostałych tancerzy. Edward zupełnie ich nie widział, zaabsorbowany własnymi myślami, przejęty pragnieniem zduszenia w objęciach tancerki, która była jedyną znienawidzoną przez niego istotą na świecie.

ROZDZIAŁ 84
Człowiek bez honoru

Przyciskał ją do siebie coraz mocniej, jakby chciał na zawsze stłumić oddech w jej piersiach, z trudem opanowywał pragnienie zaciśnięcia dłoni na jej białej szyi. Gniew jego wzmógł się jednak jeszcze bardziej, gdy nagle usłyszał tuż przy sobie pokorny, dźwięczny głos:

- Edwardzie, Edwardzie, jeszcze ciągle gniewa się pan na mnie?

- Nie gniewam się, księżno - odpowiedział hrabia przytłumionym głosem. - Bóg mi świadkiem, że się nie gniewam, tylko pogardzam panią!

- Wiem o tym, Edwardzie, i bardzo cierpiałam na samą myśl, że pogardza mną tak szlachetny człowiek. Czas jednak leczy wszystkie rany, Edwardzie, proszę mi wierzyć, że żałuję tego, co uczyniłam. Niech mi pan powie, co mam zrobić, żeby odzyskać znowu pański szacunek.

Przez głowę Edwarda przebiegła nieoczekiwana myśl.

Może istotnie w duszy tej kobiety istniało jeszcze coś, co należało wykrzesać. Ani na chwilę nie wątpił, że to ona przyczyniła się do nowego nieszczęścia Joanny. Wystarczyło jej jedno słowo, a Joanna może być wolna.

- Pyta pani, księżno - wyszeptał po chwili, nie przestając z nią tańczyć - w jaki sposób mógłby wrócić mój szacunek do pani. Jeżeli istotnie odczuwa pani skruchę, to proszę naprawić to wszystko, co pani złego zrobiła. Proszę być szczerą, księżno, tej nocy również przyłożyła pani rękę do nieszczęścia tamtej dziewczyny, która już tyle przez panią przecierpiała. Pani przecież wie, że Joanna znajduje się tutaj?

Vera zadrżała. Skąd Edward mógł wiedzieć o tym, że Joanna jest właśnie w tym mieście? Wielki Boże, czy wiedział również... tak, z pewnością... następne jego słowa umocniły ją w tym przeświadczeniu.

- Kazała pani opryszkom uprowadzić Joannę! Proszę nie zaprzeczać, Vero, wiem wszystko. Chciała pani dziewczynę usunąć ze swej drogi. Czy istotnie postanowiła pani zostać morderczynią? Jednakże jest jeszcze czas naprawienia wszelkiego zła. Joannę można jeszcze uratować. Dlatego zapytuję panią, księżno: Czy jest pani zdecydowana dopomóc mi uratować tę dziewczynę? Wystarczy jedno pani słowo. Niech pani cofnie rozkaz dany opryszkom!

Vera nie odpowiedziała. Edward jednak orientował się z jej przyśpieszonego oddechu, jak głęboko jego słowa zapadły jej do duszy.

- Vero, milczenie pani świadczy o tym, że jest pani winna - ciągnął dalej młody hrabia, nie przerywając tańca ku zadowoleniu wszystkich obecnych gości, którzy z zachwytem przyglądali się pięknej parze. - Niech pani nie czeka, aż Joanna zostanie uratowana w inny sposób. Niech pani zaoszczędzi swemu staremu ojcu tej przykrości i wstydu. Niech pani nie zmusza go, aby jeszcze niżej musiał pochylić swoją siwą głowę. Vero, przysięgam, że zapomnę o wszystkim, że na zawsze będę milczał, że nikt ode mnie nie dowie się ani słowa. Ale dzisiaj, dzisiaj niech pani będzie szlachetna, dobra, nie tylko względem Joanny, lecz również względem samej siebie. Niech pani sprawi, że ta nieszczęśliwa odzyska wolność, nim jeszcze nadejdzie świt.

- Edwardzie, hrabio Edwardzie, czego pan żąda ode mnie?

- Żądam tylko tego, żeby pani poszła za tym cichutkim, szlachetnym głosem, który w tej chwili odzywa się w pani duszy. Nie żądam od pani żadnych zeznań. Czuję teraz, że pani serce mocno bije, czuję przyspieszone tętno pani pulsu. Ciało pani drży w moich objęciach! Vero, Vero, niech pani uratuje Joannę, niech pani nie bierze morderstwa na swoje sumienie. Niech pani zaoszczędzi sobie tego, czego pani później będzie żałować.

- Edwardzie, targa pan moim sercem. Zna pan tajmnicę, dzięki której Joanna stała się moim wrogiem, wie pan o omyłce, jaką popełniłam, będąc młodą dziewczyną. Mam nadzieję, że dziecko nie żyje i że nigdy świadczyć przeciwko mnie nie będzie, ale dopóki żyje Joanna, nie zaznam nigdy spokoju. Joanna z pewnością nie będzie dłużej milczeć, wystąpi przeciwko mnie, aby uratować własną opinię.

- Będzie milczała. Daję pani na to moje słowo honoru. Będzie tak samo milczała, jak ja. Jeżeli pani chce, Vero, mogę pani przyrzec, że obydwoje z Joanną przeniesiemy się do innego kraju, tam, gdzie nas nikt nie zna i gdzie nikt nie zna pani nazwiska, gdzie nikt nie będzie się dowiadywał, kim jest Joanna i skąd pochodzi. Tylko dzisiaj błagam o litość, księżno! Błagam o odrobinę dobroci, którą pani przecież powinna była odziedziczyć po swoim ojcu. Niech pani nie zabija w sobie chwilowego wzruszenia. Vero, teraz, w tej chwili pójdziemy razem. Pani przecież wie, gdzie ci opryszkowie się znajdują, zna pani ich kryjówkę, musiała pani przecież z którymś z nich pertraktować. Niech pani chociaż powie jego nazwisko.

- Dobrze, powiem!

Słowa te padły prawie niedosłyszalnie z ust Very. Sama nie zdawała sobie sprawy z tego, co mówi. widocznie Edward wstrząsnął jej sercem do tego stopnia, że nie mogła mu się oprzeć. Teraz dopiero doszła do wniosku, będąc przy nim tak blisko, że kocha go całym żarem swego namiętnego serca, że on jedyny potrafił zbudzić w niej uczucie prawdziwej miłości.

I to właśnie ten, który nią tak pogardzał! Potrafił ją przejrzeć na wskroś, jak żaden inny człowiek na świecie! Ten jedyny, który znał jej okropną tajemnicę, który wiedział o istnieniu jej dziecka, który orientował się w całej jej przeszłości. W tej chwili Vera czuła się bardzo nieszczęśliwa.

Ale czyż niemożliwe było pozyskać sobie na powrót jego szacunek? Czyż on jeden miał się oprzeć jej zwodniczym wdziękom, które wywierały tak silny wpływ na innych mężczyzn? To, że znajdowała się dzisiaj w ramionach Edwarda, nie było przypadkiem, lecz zrządzeniem losu.

Co będzie, jeżeli w jego oczach okaże się szlachetna? Czyż serce Edwarda nie wzruszy się, gdy Joanna zostanie uwolniona?

- Księżno, nie możemy już dłużej z sobą tańczyć - usłyszała jego głos tuż nad sobą. - Mistrz ceremonii już dwukrotnie dawał mi znaki. Może to wzbudzić ogólne podejrzenie. Niech się pani szybko zdecyduje i proszę powiedzieć, gdzie będę mógł znaleźć owego bandytę, z którym pani pertraktowała? Da mi pani kilka słów od siebie, nakazując uwolnić Joannę? (cdn)

NEKTAR GODNY WŁADCZYNI

Jej wysokość pszczoła

Co jak co, ale w babcinej apteczce miód zawsze zajmował honorowe miejsce. Pamiętam, że gdy tylko zachorowałam na grypę, babcia robiła mi zaraz miód z cytryną i musiałam zjeść go bez grymasów. Fakt, trochę drażnił przełyk, ale i skutkował. Po takiej kuracji ból gardła mijał jak ręką odjął. Dziś znów, wyciągając z lamusa różne recepty, przypominamy sobie o tym pszczelim przysmaku, stosując go na wszelkie przeziębienia, łamanie w kościach, męczący katar i wiele innych dolegliwości.

Cud natury?

Nawet w czasach starożytnych miód uznawany był za lek nieraz niezastąpiony. Stosowano go niemal tak powszechnie jak teraz aspirynę. Jego najważniejszym składnikiem jest bowiem inhibina, związek pochodzący z organizmu pszczół. Ma ona silne właściwości bakteriobójcze. Ale zawiera także glukozę, najszybciej przyswajalną ze wszystkich cukrów. Dlatego tak dobrze „robi na serce", gdyż pobudza je do działania. W miodzie jest również mnóstwo mikroelementów, które są bardzo pomocne w leczeniu różnych chorób. Że nie wspomnieć o witaminach, niezwykle cennych enzymach, przydatnych w zaburzeniach przemiany materii i pełniących role odtruwaczy w organizmie człowieka.

Jak poznać dobry miód?

Kupując miód z niepewnego źródła, łatwo sprawdzić jego „prawdziwość". Po pierwsze wagę. Jeden litr miodu całkowicie dojrzałego musi ważyć od 1,42 do 1,44 kg. Kropla miodu prawdziwego, w przeciwieństwie do fałszywego, nie powinna toczyć się po gładkiej powierzchni. Warto też zrobić „próbę przelewania": nabrać ze słoja łyżkę miodu i powoli z dużej wysokości wlewać go z powrotem. Jeśli powstanie z niego „górka", to miód jest dobry. Jeśli dołek-lejek - niepełnowartościowy. Poza tym miód o mdłym smaku i słabo wyczuwalnym zapachu, ciągnący się „do nitki" jak syrop, jest podrabiany. To nic innego jak cukrowy syrop. Smak natomiast powinien być wyraźny tzn. słodki, korzenny lub gorzkawy.

Można sprawdzić prawdziwość miodu nawet skrobią. Wtedy łyżeczkę miodu gotujemy w połowie szklanki wody przez 5 minut. Gdy ostygnie - dolewamy 1-2 krople jodyny. Roztwór zmienił barwę na czarną, niebieską - jeżeli do miodu dodano ... mąki.

Jaki miód na co?

Miód akacjowy o jasnej barwie stosowany jest w leczeniu nadkwasoty i dolegliwości przewodu pokarmowego. Gryczany - zawierający sporo witaminy C ma silne właściwości przeciwbakteryjne. Zalecany jest w chorobach układu krążenia, skutecznie zapobiega też miażdżycy. Miód mniszkowy wskazany jest w chorobach wątroby i dróg żółciowych, w niedokrwistości i w stanach wyczerpania nerwowego.

Miód lipowy działa napotnie, przeciwgorączkowo, przeciwskurczowo i uspokajająco. Obniża ciśnienie krwi. Lekarze polecają go przy anginie, zapaleniu zatok, oskrzeli, chorobach dróg moczowych. Natomiast miód wielokwiatowy doskonale „spisuje się" przy schorzeniach alergicznych.

Pszczole zawdzięczamy też pyłek do zwalczania anemii, zakażeń, ale i do regeneracji sił osób w podeszłym wieku oraz wzmocnienia systemu nerwowego. Zwolennicy apiterapii namawiają: „Nerwy cię zawodzą - zacznij zażywać pyłek. Już po tygodniu przestaniesz irytować się byle czym, z byle powodu, nabierzesz chęci do pracy i optymistycznego spojrzenia na świat".

Na Zachodzie granulki pyłku bądź tabletki łykają nawet sportowcy, gdyż wspaniale regeneruje on siły, poprawia kondycję. Znane są też kuracje pszczelim jadem.

Długo by można mówić o korzyściach, jakie daje spożywanie miodu. Jego łyżka zjadana dziennie na pewno nie zaszkodzi. Natomiast nikogo nie należy namawiać do kuracji propolisem, czyli jadem pszczelim bez wiedzy lekarza. Tak już jest, że to, co jednym pomaga, innym może szkodzić...

Kit pszczeli ma jednak swoje zalety. Potrafi np. skutecznie wytępić nawet gronkowca złocistego, tak opornego na inne leki. I na pewno boją się go bakterie i wirusy. Do dziś nie wiadomo jednak, dlaczego nawet pszczoły z tej samej pasieki mogą dawać różny kit - jeden o właściwościach leczniczych, inny ich pozbawiony. Zanim więc kupi się propolis od pszczelarza, lepiej upewnić się, czy był badany na aktywność antybakteryjną.

10 milionów kwiatów

Zanim pszczoła dostarczy kilogram miodu, musi odbyć od 2 do 4 milionów lotów, zebrać nektar z 10 milionów kwiatów. A każdy lot do ula to transport ok. 70 tysięcy ziaren pyłku.

Ona nie może się lenić. Musi być pracowita i wytrwała. Nie każda przecież pszczoła rodzi się królową, która zasiada na swym tronie i czeka, aż inne robotnice włożą jej wprost do pyszczka nektar godny władczyni - mleczko. Powstaje ono w specjalnych gruczołach woła robotnic. To dzięki jego mocom królowa każdego dnia składa 1,5 tys. jajeczek, a także sprawnie zarządza swoim kilkudziesięciotysięcznym państwem.

Królowa wydziela specyficzny zapach. „Jest narkotykiem, który sprawia, że wszyscy poddani stają się pilni, posłuszni, towarzyscy i ulegli wspólnemu autorytetowi" - tak twierdzi prof. Hubert Markl, znawca świata pszczół. Ów zapach to także broń, przy pomocy której królowa kastruje swe rywalki, czyniąc je istotami bezpłodnymi.

Te maleńkie istoty ciągle zaskakują naukowców swoimi umiejętnościami. Potrafią porozumiewać się, przekazywać sobie informacje. W im też tylko znany sposób są w stanie ustalić kierunek trasy powrotnej do ula od źródła nektaru, nawet przy dużej odległości.

Kraina miodem płynąca?

Polska może pochwalić się tym, że jej miody zdobyły sobie dobrą markę w Europie, zarówno pod względem wartości jak i smaku. Tymczasem w Polsce przeciętny obywatel zjada go rzeczywiście jak na lekarstwo (ok. 30 dekagramów rocznie) w porównaniu np. do mieszkańca Niemiec (3,5 kg) albo Szwecji (5 kg!). Z kolei pszczelarze narzekają, że podatki ich niszczą. A „gwóźdź do trumny" wbijają jeszcze nierozważni rolnicy, przetrzebiając ten cenny gatunek sypaniem nieraz bez umiaru trucizn w czasie kwitnienia pól i sadów. A pszczoły to nie tylko miód, wosk, pyłek. To także, a może przede wszystkim „intensyfikator" produkcji rolnej. Mówiąc prościej: zapylony przez nie rzepak daje o 30 proc. większe plony. Najbardziej potrzebują pszczół sady - zapylone jabłonie dają 30-40 ton owoców z hektara, podczas gdy nie zapylone tylko 2,5 ton. W Niemczech obliczono, że wartość owoców zapylonych przez pszczoły wynosi 960 mln marek rocznie - dzikie owady mogłyby zapewnić tylko 15 proc. tej produkcji. Gdyby więc nagle zabrakło pszczół - połowa sadów przestałaby w ogóle owocować! Do 80 nawet procent niższe byłyby zbiory wielu roślin.

TERESA WINIARSKA (PAI)

PROGRAM TV POLONIA

■ PIĄTEK 1 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata, **7.45** Dziennik krajowy, **8.05** Sport-telegram, **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.30** Wiadomości, **8.45** „Złotopolscy" (s.), **9.10** Południk 19. (dla dzieci), **9.30** Z dziecięcej półki, **9.40** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **10.05** Credo (mag. katol.), **10.35** Publicystyka kulturalna, **11.30** Reportaż, **12.00** Wiadomości, **12.10** „Powodzenia, żołnierzyku" (s.), **13.00** Podwieczorek..., **13.55** Hommage a Chopin, **14.25** Polska - Świat 2000: Zygmunt Kałużyński, **14.40** Ludzie listy piszą, **15.00** Wiadomości, **15.10** Kwadrans na kawę, **15.30** 360 stopni dookoła ciała, **16.00** Panorama, **16.10** Rower Błażeja, **16.30** Teleexpress Junior, **16.35** Rower Błażeja, **17.00** Teleexpress, **17.15** Teleprzygoda, **17.45** Hity satelity, **18.10** Publicystyka kulturalna, **18.40** Gość Jedynki, **18.50** „Złotopolscy" (s.), **19.15** Dobranocka: „Kulfon, co z ciebie wyrośnie", **19.30** Wiadomości, **20.00** Tygodnik polityczny Jedynki, **20.45** MOTO Polonia, **21.00** Panorama, **21.30** „Powodzenia, żołnierzyku" (s.), **22.30** MdM (pr. satyr.), **23.00** Spojrzenia na Polskę, **23.15** Porozmawiajmy, **24.00** Wiadomości, **0.15** W centrum uwagi, **0.35** Hity satelity, **0.55** „Złotopolscy" (s.), **1.20** „Kulfon, co z ciebie wyrośnie" (s. anim), **1.30** Wiadomości, **2.00** „Powodzenia, żołnierzyku" (s.), **3.00** MdM, **3.30** Spojrzenia na Polskę, **3.45** Program rozrywkowy, **4.30** Panorama, **5.00** Tygodnik polityczny Jedynki, **5.45** MOTO Polonia.

■ SOBOTA 2 PAŹDZIERNIKA

6.00 „W labiryncie" (s.), **7.00** Echa tygodni, **7.30** Teledyski na życzenie, **7.40** „Złotopolscy" (s.), **8.30** Wiadomości, **8.45** Ziarno (pr. red. katol.), **9.10** 5-10-15 (dla dzieci), **9.30** „Mała Księżniczka" (s. anim), **10.00** Hity satelity, **10.20** Biografie: Rabbi, **11.20** Gościniec, **11.50** Teledyski na życzenie, **12.00** Wiadomości, **12.10** „Koniec wakacji" (film polski), **13.35** VII Światowe Forum Mediów Polonijnych, **14.00** Skarbiec, **14.30** Piraci (teleturniej), **15.00** „Dziewczyna i chłopak" (s.) (s.), **16.00** Wieści polonijne, **16.10** Mówi się..., **16.30** Magazyn polonijny z Litwy, **17.00** Teleexpress, **17.15** Bezludna wyspa (pr. rozryw.), **18.15** „Czterdziestolatek" (s.), **19.15** Dobranocka: „Bodzio-mały helikopterek", **19.30** Wiadomości, **20.00** III Biesiada Weselna, **21.00** Panorama, **21.30** „Kontrakt" (film polski), **23.15** III Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Kultury Romów (1), **0.35** „Czterdziestolatek" (s.), **1.20** „Bodzio - mały helikopterek" (s. anim.), **1.35** Wiadomości, **2.00** „Kontrakt" (film polski), **3.45** Bezludna wyspa, **4.37** Panorama, **5.05** III Biesiada Weselna.

■ NIEDZIELA 3 PAŹDZIERNIKA

6.00 „Czterdziestolatek" (s.), **7.05** Słowo na niedzielę, **7.10** Madonny polskie: Świętogórska Róża Duchowna, **7.40** „Klan" (s.), **9.00** Pegaz, **9.15** Ala i As, **9.40** „Strachy" (film polski), **11.15** Niedzielne muzykowanie, **12.00** Anioł Pański, **12.15** Czasy (mag. katol.), **12.30** Skarbiec, **13.00** Msza św., **14.05** Wieści polonijne, **14.20** Magda Szabo „Abigel" (teatr), **15.10** Teledyski na życzenie, **15.20** Zaproszenie, **15.40** Kraina uśmiechu, **16.30** Magazyn polonijny z Białorusi, **17.00** Teleexpress, **17.15** „Dom" (s.), **18.50** Ludzie listy piszą, **19.10** DTV (pr. satyr.), **19.20** Dobranocka: „Przygody Bolka i Lolka", **19.30** Wiadomości, **20.00** V Letni Festiwal Kabaretu Port Ko(s)miczny - Koszalin, **21.00** Panorama, **21.30** „Faraon" (film polski, 1), **23.05** Nasze recitale, **23.55** Sportowa niedziela, **0.20** Kraina uśmiechu, **1.10** Teledyski na życzenie, **1.20** „Przygody Bolka i Lolka" (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** „Faraon" (film polski, 1), **3.35** Nasze recitale, **4.30** Panorama, **5.00** V Letni Festiwal Kabaretu Port Ko(s)miczny - Koszalin.

■ PONIEDZIAŁEK 4 PAŹDZIERNIKA

6.00 - 15.00 Konserwacja nadajnika. **15.00** Wiadomości, **15.10** Ojczyzna-polszczyzna, **15.25** Rodziny i miasta: Klin, korpus, szyja, skrzypce, **16.00** Panorama, **16.10** Rower Błażeja, **16.15** Teleexpress Junior, **16.20** Rower Błażeja, **17.00** Teleexpress, **17.15** Klub Pana Rysia, **17.45** Sportowy tydzień, **18.40** Gość Jedynki, **18.50** „Klan" (s.), **19.15** Dobranocka: „Pomysłowy wnuczek", **19.30** Wiadomości, **20.00** Dialogi z przeszłością, **20.30** Między zatoką a wulkanem, **21.00** Panorama, **21.30** „Małe dramaty" (film polski), **22.30** „Jak malwy rozkwitają" (rep.), **22.55** Muzyczny Festiwal - Łańcut '99, **23.45** Mała rzecz a cieszy, **24.00** Monitor Wiadomości, **0.35** Zaproszenie, **0.55** „Klan" (s.), **1.20** „Pomysłowy wnuczek" (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** „Małe dramaty" (film polski), **3.00** „Jak malwy rozkwitają" (rep.), **3.25** Muzyczny Festiwal - Łańcut '99, **4.15** Mała rzecz a cieszy, **4.30** Panorama, **5.00** Dialogi z przeszłością, **5.30** Między [illegible] a wulkanem.

■ WTOREK 5 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata, **7.45** Dziennik krajowy, **8.05** Sport-telegram, **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.30** [illegible], **8.45** „Klan" (s.), **9.10** „Banda Rudego Pająka" (s.), **9.40** Sportowy tydzień, **10.30** Dialogi z przeszłością, **11.00** Między zatoką a wulkanem, **11.30** Magazyn polonijny z Litwy, **12.00** Wiadomości, **12.10** „Małe dramaty" (film polski), **13.10** „Jak malwy rozkwitają" (rep.), **13.35** Muzyczny Festiwal - Łańcut '99, **14.25** Mała rzecz a cieszy, **14.40** „Kościoły na Mazurach" (rep.), **15.00** Wiadomości, **15.10** Twarzą w twarz z Europą, **15.30** Przygoda z [illegible] lekcja, **16.00** Panorama, **16.10** Polska - Świat 2000: Zygmunt Kubiak, **16.30** Teleexpress Junior, **16.35** Rower Błażeja, **17.00** Teleexpress, **17.15** „Banda Rudego Pająka" (s.), **17.45** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **18.10** Zaproszenie, **18.30** Tata, a Marcin powiedział, **18.40** Gość Jedynki, **18.50** „Klan" (s.), **19.15** Dobranocka: „Reksio", **19.30** Wiadomości, **20.00** „Mówili o nim, że lewituje" (film dok.), **20.50** Wieści polonijne, **21.00** Panorama, **21.30** „Życie Kamila Kuranta" (s.), **22.30** Ze sztuką na ty, **23.30** Rok Chopinowski: Chopin, jakiego nie znamy, **24.00** Monitor Wiadomości, **0.30** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **0.55** „Klan" (s.), **1.20** „Reksio" (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** „Życie Kamila Kuranta" (s.), **3.00** Ze sztuką na ty, **4.00** Rok Chopinowski: Chopin, jakiego nie znamy, **4.30** Panorama, **5.00** „Mówili o nim, że lewituje" (film dok.), **5.50** Wieści polonijne.

■ ŚRODA 6 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata, **7.45** Dziennik krajowy, **8.05** Sport-telegram, **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.30** Wiadomości, **8.45** „Klan" (s.), **9.10** Ala i As, **9.40** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **10.05** Zaproszenie, **10.25** Tata, a Marcin powiedział, **10.35** „Mówili o nim, że lewituje" (film dok.), **11.25** Oto Polska, **12.00** Wiadomości, **12.10** „Życie Kamila Kuranta" (s.), **13.10** Ze sztuką na ty, **14.10** Rok Chopinowski: Chopin, jakiego nie znamy, **14.40** Mówi się..., **15.00** Wiadomości, **15.10** Uczmy się polskiego, **15.40** Fotografia usługa (2), **16.00** Panorama, **16.10** Rower Błażeja, **16.15** Teleexpress Junior, **16.20** Rower Błażeja, **17.00** Teleexpress, **17.15** Ala i As, **17.45** Magazyn olimpijski, **18.10** Magazyn turystyczny, **18.40** Gość Jedynki, **18.50** „Klan" (s.), **19.15** Dobranocka: „Przygody Rozbójnika Rumcajsa", **19.30** Wiadomości, **20.00** Forum, **20.45** Przegląd prasy polonijnej, **21.00** Panorama, **21.30** „Parada oszustów" (s.), **22.30** „Championat w Tubądzinie '99" (rep.), **23.05** Muzyczny Festiwal - Łańcut '99, **24.00** Monitor Wiadomości, **0.30** Magazyn turystyczny, **0.55** „Klan" (s.), **01.20** „Przygody Rozbójnika Rumcajsa" (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** „Parada oszustów" (s.), **3.00** „Championat w Tubądzinie '99" (rep.), **3.35** Muzyczny Festiwal - Łańcut '99, **4.30** Panorama, **5.00** Forum, **5.45** Przegląd prasy polonijnej.

■ CZWARTEK 7 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata, **7.45** Dziennik krajowy, **8.05** Sport-telegram, **8.15** Krakowskie Przedmieście 27, **8.30** Wiadomości, **8.45** „Złotopolscy" (s.), **9.10** „Grupa specjalna Eko" (s. anim.), **9.40** Magazyn olimpijski, **10.05** Magazyn turystyczny, **10.30** Forum, **11.15** Przegląd prasy polonijnej, **11.30** Magazyn polonijny z Białorusi, **12.00** Wiadomości, **12.10** „Parada oszustów" (s.), **13.10** „Championat w Tubądzinie" '99 (rep.), **13.45** Muzyczny Festiwal - Łańcut '99, **14.40** Zaproszenie, **15.00** Wiadomości, **15.10** „Pasje pani doktor" (rep.), **15.20** Folkowe granie: Przeboje „Hulaj duszy", **15.40** „Grać można na wszystkim" (rep.), **16.00** Panorama, **16.10** Rower Błażeja, **16.15** Teleexpress Junior, **16.20** Rower Błażeja, **17.00** Teleexpress, **17.15** „Grupa specjalna Eko" (s. anim.), **17.45** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **18.10** Credo - magazyn katolicki, **18.40** Gość Jedynki, **18.50** „Złotopolscy" (s.), **19.15** Dobranocka: „Miś Uszatek", **19.30** Wiadomości, **20.00** Trudne pytania, **20.50** Wieści polonijne, **21.00** Panorama, **21.30** Aleksander Fredro „Zemsta" (teatr TV), **23.10** Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień '99" (podsumowanie), **24.00** Monitor Wiadomości, **0.30** Krzyżówka szczęścia, **0.55** „Złotopolscy" (s.), **1.20** „Miś Uszatek" (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Aleksander Fredro „Zemsta" (teatr TV), **3.40** Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień '99" (podsumowanie), **4.30** Panorama, **5.00** Trudne pytania, **5.50** Wieści polonijne.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

Palcem po górach na mapie

Nad źródłami potoku Kotelnice, pomiędzy Bagińcem a Stożkiem, wznosi się pograniczna góra Kyrkawica („Krkavice"). Swego czasu ścięto jej nadwerężony drzewostan i długo potem troskano się o jej ożywienie. Szukam po słownikach języka polskiego oraz po słownikach nazewniczych ewentualnego źródłosłowu owej nazwy i nie znajduję. Pamiętam przy tym rozmowę z językoznawcą i folklorystą, prof. dr. K. D. Kadłubcem, na jej temat: Kyrkawica - „krkavec" - kruk? Charakter naszej gwary by temu zaprzeczał, wśród ludu zaś tak właśnie górę się nazywa. Również na starej austriackiej mapie wojskowej, stosującej niemieckie lub gwarowe nazwy (np. Olsa, Piossek, Wk.Stożek, Szygla...) widnieje: Krkawica. Zatem dawna, zagadkowa pod względem językowym nazwa beskidzka.

Ma Kyrkawica swoją legendę. Sięgnijmy do tekstów urodzonego w Wiśle Jerzego Pilcha, którego książka: „Bezpowrotnie utracona leworęczność" (WL, Kraków 1998), znalazła się wśród siedmiu tegorocznych finalistek do Nagrody Nike. Została oparta na cotygodniowych felietonach umieszczanych na łamach poczytnego wśród inteligencji „Tygodnika Powszechnego"; w dniu 12 VII '98 pojawił się w piśmie odcinek: „Konkordia". Wśród dociekań, skąd wzięła się w Wiśle taka właśnie nazwa karawanu pogrzebowego, wspomina pisarz swego krakowskiego profesora, właściwie zaś rozmowę z nim na temat „kulturowej pojemności" naszych ziem. „W pewnym momencie, między wierszami rzucił (profesor) erudycyjnie, iż jest też w tamtych stronach góra Kirkawica, której nazwa niechybnie pochodzi od imienia mitologicznej Kirke, co jest rzecz jasna niezmiernie ciekawym problemem..."

Tak więc Kirke, boginka-czarodziejka z bajecznej wyspy Ajaja w „Odysei" Homera, lub też z Kirkawicy zza Kotelnic i Bagińca? Czyżby Odys, zanim wrócił na swą Itakę, pasał swych, zamienionych przez Kirke w wieprze, towarzyszy na czesko-polskim pograniczu beskidzkim? Pisarz też nie jest tego pewny: „Mój paniczny strach przed światem wielkiej nauki i przed wielkim światem w ogóle wzmógł się. Wyszło, że nie wiem niczego, że nie wiem nawet tego, co wydawało mi się, że wiem niezbicie... Kirkawica, którą prawie widzę z okna, jest górą o grzbiecie rozczochranym, zboczach zmierzwionych, górą jakby figlarnie wytarmoszoną przez króla wiatrów Boreasza. A słowo 'kirkać' w moim, w tamtym narzeczu znaczy właśnie: mierzwić, czochrać, tarmosić. Tu zaś okazuje się, że nie jest to nazwa, co pochodzi prosto od kształtu, ale jest to nazwa, co ją greccy bogowie nadawali..."

Rozkładam zatem przy niedzieli mapy i do słowników sięgam; najwięcej wie na ten temat, wyjęty ze zbiorów Pawła Kubisza, słownik Karłowicza, Kryńskiego i Niedźwiedzkiego, nazwany warszawskim. „Kirka" to ostrość młotka murarskiego służącego do przecinania cegły. „Kyrkać" zaś (kudlać, kudlić) to rwać albo targać za włosy, czochrać (ukraińskie: kyrkaty), jak sugerował J.Pilch. Jedna z nowszych map jednak, ta z jabłonkowskim planem miasta, zmieniła nazwę na: Tyrkawica. Nic zatem nie jest stałego ani pewnego pod słońcem, choć należałoby chyba zapytać o to korektora mapy. Tutaj już byłoby „łatwiej": „tyrka" to skórka na winnej jagodzie, „tyrkawka" zaś - hałaśliwy przyrząd, z którym chłopcy latali podczas rezurekcji wokół kościoła; „tyrknąć" lub „tyrkać" znaczy dotknąć kogo; „tyrkotny" to tyle co terkocący zwykle, świegotliwy, trajkocący, gadatliwy (terkota, terkotka).

Najpewniej, powtarzam, zawinił tutaj nieuważny korektor, względnie też dość samowolne tendencje nazewnicze autorów naszych map, nie zawsze uwzględniające tradycyjne nazwy beskidzkie. Górnołomniańska osada Kiszmoł jest nazywana „Kičmolem", „Kyčmolem" lub nawet „Kymčolem" (Region Slezské Beskydy, seria: Euroverlag). Moje miejsce urodzenia: Pod Brzegami w Boconowicach zaś przeniesiono z sanatorium do osady Młyny w Dolnej Łomnej. W Boconowicach w ogóle znajdujemy nazwy: „Do Zvrka" (Zwyrtka), „Bockov" (Bocki), „Bílkov" (Biłki, Biyłki), „Husařov" (Hósarze), „Hřanov" (Grzany). Zwyczajnie zwracam na to uwagę.

WŁADYSŁAW SIKORA

Dnia 1. 10. 1999 obchodzą złote gody nasi Kochani Rodzice, Dziadkowie i Teściowie

ANNA I RUDOLF HAJDUKOWIE

z Nawsia. Z tej okazji wiązankę najserdeczniejszych życzeń zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego oraz spędzenia jeszcze wielu miłych chwil w gronie najbliższych składają córki Lidia i Aniela oraz synowie Stanisław i Bogdan z rodzinami. OL- 222

„Dlaczego serce Twoje przestało bić, gdy miałeś jeszcze dla kogo żyć".

Dziś mija 4. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. BRUNO WASZKA

emerytowanego dyrektora szkoły w Olbrachcicach. O chwilę wspomnień i cichej zadumy proszą żona, syn, synowa oraz wnuki. AD-175

kronika rodzinna

Dnia 30. 9. br. mija 6. bolesna rocznica, kiedy opuściła nas na zawsze Niezapomniana

śp. HENRYKA ŻABIŃSKA

z Orłowej-Obroków, była pracownica dyrekcji RAJ w Cz. Cieszynie. O chwilę wspomnień prosi brat Piotr z rodziną. B-169

„Czas bezpowrotnie upłynie, nie wróci, pozostaną tylko łzy i wspomnienia".

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że w wieku 80 lat zmarła po ciężkiej chorobie dnia 27. 9. 1999 Droga Mamusia, Teściowa, Babcia, Siostra, Szwagierka

śp. ANNA KOHUTKOWA

z domu Badura z Oldrzychowic. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 1. 10. 1999 o godz. 15.00 w kościele ewangelickim w Oldrzychowicach. W smutku pogrążona rodzina. OL-223

teatr

ORŁOWA - Wszechświat: Wild Wild West (30, 1, godz. 17.45), Kochaj bliźniego swego (30, 1, godz. 20.00). **KARWINA - Reflex:** Osobliwości łowu narodowego (30, godz. 17.00, 20.00), Bardzo niebezpieczne znajomości (1, godz. 17.00, 20.00), **Ex:** Miłość na internecie (30, 1, godz. 19.00), **Centrum:** Mumia (30, 1, godz. 17.45, 20.00), Ratujcie Willego 3 (30, 1, godz. 15.30). **HAWIERZÓW - Centrum:** Cesarz i dobosz (1, godz. 15.30), Matnia (1, godz. 17.45, 20.00). **CZ. CIESZYN - Central:** Inna miłość (1, godz. 16.30, 18.30). **TRZYNIEC - Kosmos:** Zostanów się! (30, 1, godz. 17.30, 20.00).

wystawy

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ

▲ **Muzeum Tragedii Żywocickiej:** Stała wystawa „Okupacja i ruch oporu w Cieszyńskiem 1938-1945". **W sali wystaw:** Do 31.12. „Franciszek Sznider (1911-1997). Wybór z twórczości". Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Sala wystaw w Orłowej-Mieście, Stary Rynek:** Do 31.10. wystawa pt. „Historia szkolnictwa w Cieszyńskiem". Czynna: po-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 9-13.

▲ **Sala wystaw MC Interklub Karwina-Frysztat** - Do 30.11. wystawa „Tradycje górnictwa w Karwińskiem". Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13.

MUZEUM HT I MIASTA TRZYŃCA

▲ **Sala wystaw:** do końca listopada trwa wystawa zegarów.

▲ **Galeria na schodach:** do końca listopada wystawa „Miroslav Horaíček - kolaże". Czynna: wt-pt: 9-16; so: 9-13.

UNIWERSYTET ŚLĄSKI W KARWINIE

Galeria „Zdrowego Miasta": Do 25.10. wystawa obrazów i rysunków Tadeusza Wratnego „Drzewa, domy, ludzie". Czynna w po-pt: 9-16.

OŚRODEK „STRZELNICA" W CZ. CIESZYNIE

Galeria „Na poddaszu": Wystawa obrazów Jiřego Bieleckiego. Czynna: po-pt: 8-16.

ARCHIWUM POWIATOWE W KARWINIE

Sala wystaw: „Ród Lariachów-Monnichów w Karwińskiem".

HOTEL „JAWOR" RZEKA

Wystawa obrazów Józefa Dronga. Czynna: po-nie: 8-20.

co-gdzie-kiedy

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe w czwartek 30. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

BOGUMIN - Klub Kobiet PZKO zaprasza w poniedziałek 4. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO na spotkanie. W programie m.in. przygotowania do obchodów 25-lecia Domu PZKO.

KOŃSKA-PODLESIE - MK PZKO zaprasza swych członków oraz sympatyków na „Powitanie jesieni pieczeniem placków" w piątek 1. 10 o godz. 15.30 na boisko szkolne na Podlesiu.

PTTS „BESKID ŚLĄSKI" I SHR zapraszają w sobotę 2. 10. o godz. 14.30 do Czytelni w Wędryni na Turniej Tenisa Stołowego wcześniej urodzonych pań i panów.

JABŁONKÓW - Dyrekcja i grono pedagogiczne PSP im. H. Sienkiewicza oraz MK PZKO w Jabłonkowie zapraszają na montaż muz.-poetycki „Spotkanie z F. Chopinem" dnia 3. 10. o godz. 16.00 do starego budynku szkolnego przy ul. Szkolnej.

UWAGA SENIORZY HPC i ich sympatycy - Tradycyjne „dokopki" odbędą się 14. 10. o godz. 13.00 w Domu PZKO w Stonawie. Zobowiązujące zgłoszenia przyjmują Sztebel tel.: 069/642 57 08, Piszczkowa 069/ 642 22 22, Nieciąg 634 04 32 i Kozok 0659/234 98 do 6. 10. Transport z dworca kolejowego z Olbrachcic i Darkowa dla zgłoszonych zapewniony. Kierow. HKS-Zaolzie.

oferta pracy

Propozycja pracy i zarobku. Tel. 0659/357 045, po-pt w godz. 8-12. OL-186

sprzedaż

SPRZEDAM w Karwinie-N. Mieście dom rodzinny 3+1 i 2+1, dwa balkony, weranda, zaplecze socjalne, gaz, el. 220/380, piwnica pod całym domem, 2 garaże, duży ogród (drzewa owocowe, jarzyny i kwiaty). Cena dwa miliony. Tel.: 631 42 22. RK - 061

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Udało nam się!

Dnia 21 września ósemka uczniów naszej szkoły została zaproszona do Gorzyczek w Polsce na II Międzynarodowe Zawody w Trójboju Lekkoatletycznym. Swoim udziałem chcieliśmy wesprzeć naczelne hasło zawodów - „Sportem przeciwko nałogom". Startowali uczniowie jedenastu szkół z Polski, a także Zaolziacy z Lutyni Dolnej i Karwiny-Frysztatu. Szczęście nam dopisało! Zdobyliśmy Puchar Wójta Gminy Gorzyce dla najlepszej drużyny sportowej, Puchar dla Drużyny Zagranicznej. Marek Witoszek zdobył 1. miejsce we wszystkich konkurencjach i stał się najlepszym sportowcem zawodów.

Dziękując organizatorom za zaproszenie i piękne nagrody rzeczowe, zachęcamy wszystkich rówieśników do wypełniania wolnego czasu sportem. Warto!

Uczniowie kl. VIII i IX PSPw Karwinie-Frysztacie

KONCERTY, DYSKUSJE, PROJEKCJE FILMÓW...

»Dotknięcia« nad Olzą

CZESKI CIESZYN (eś) - Pod hasłem „Miejsce człowieka na Ziemi" rozpocznie się jutro w czeskocieszyńskiej „Strzelnicy" trzydniowy międzynarodowy festiwal zespołów muzycznych i duchowych „Dotknięcia". Autorami projektu przedsięwzięcia, które w mieście nad Olzą odbywa się po raz pierwszy, są Jana Kazmirska i Bohdan Koch z herbaciarni „Ganesza".

„Festiwal mieć będzie - moim zdaniem - w naszym mieście szczególne znaczenie. W Czeskim Cieszynie żyje obok siebie przecież kilka narodowości. Podejmując dialog na temat różnych kierunków duchowych i filozoficznych, chcemy wskazać ludziom drogę do tolerancji, pokoju i wzajemnego zrozumienia, czyli do wartości, które w dzisiejszych czasach tak bardzo są potrzebne" - powiedziała „GL" Jana Kazmirska.

W programie festiwalu będą koncerty zespołów muzycznych - przedstawią się m.in. grupy folklorystyczne „Slezan" i „Górole" z Mostów k. Jabłonkowa, zainteresują na pewno żydowskie śpiewy w wykonaniu „Chesed Hebrew Song" z Pragi, muzyka indyjska w wykonaniu Roopa Vermy i „Subhash Sarkar" z USA czy muzyka medytacyjna. Przewidziano spotkania dyskusyjne, projekcje filmów. Posilać można się będzie specjałami kuchni wegetariańskiej i różnymi gatunkami herbat. Zysk z imprezy ofiarowany zostanie Domowi Dziecka „Serce" w Karwinie. Festiwal zainaugurowany zostanie jutro o godz. 17.00, program zakończy w niedzielę dyskusja w herbaciarni „Czarowna" na tematy duchowe.

WYSTAWA W POLSKIM GIMNAZJUM

Wspólne malowanie

CZESKI CIESZYN (eś) - Do połowy października oglądać można w pracowni plastycznej Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie ciekawą wystawę pod tytułem „Kontakty". Pokazują na niej po raz pierwszy swe prace młodzi plastycy z ośrodka Diakonii Śląskiej „Betezda" w Ligotce Kameralnej oraz z gimnazjum

„Jest to plon dwóch spotkań, które odbyły się w roku ubiegłym w Czeskim Cieszynie i Ligotce pod hasłem 'Kolory jesieni' oraz 'Kolory wiosny'. Powstało w ten sposób wiele interesujących prac plastycznych, które mamy właśnie okazję oglądać na tej wystawie" - powiedział Władysław Kubień z czeskocieszyńskiego Polskiego Gimnazjum, który prowadzi w szkole zajęcia plastyczne. Jego zdaniem takie spotkania warto kontynuować - już jesienią odbędzie się w gimnazjum następne. Tym razem jednak nie będzie malowania. „Udało nam się znaleźć sponsora, który dostarczy kolorowych folii i po prostu będziemy z nich lepić najróżniejsze obiekty" - powiedział W. Kubień.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 30 WRZEŚNIA

TC 1:

5.00 Sama w domu (mag.)
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Czarodziejskie przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Magazyn nauki i techniki
9.40 Bananowe rybki (talk show)
10.05 „Koniec starych czasów" (film czes.)
12.00 Wiadomości
12.05 Sama w domu (mag.)
13.05 Czarne owce (publicyst.)
13.20 Kino „Czas": „Nieumieranie"
14.20 „Nietolerancja?" (dok.)
14.45 Nie zastanawiaj się i kręć!
15.05 „Kung-fu: Legendy ciąg dalszy IV" (s.)
15.45 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
16.00 Wiadomości
16.05 Klocki
16.15 „Mechanika popularna dla dzieci I" (s. edukacyjny)
16.40 Plecak
17.00 Meduza (mag. muzyczny)
17.30 AZ-quiz (teleturniej)
18.00 Report (aktualności regionalne)
18.10 „Słynne historie XX wieku" (s. dok.)
18.35 „Suknięta dziewczyna I" (s.)
18.59 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Trzydzieści powrotów: 1947" (cykl dok.)
20.05 „Trzydzieści spraw majora Zemana" (s.)
21.05 „Historia spekulacji" (dok.)
21.55 Bramki, punkty, sekundy
22.05 Na pływalni z Normanem Sartorim
22.25 „Jak się żyje modelkom" (dok.)
22.45 „Czas dla rodziny" (dok.)
23.05 Byskawiczna kamera - Real TV
23.25 Policja RC
23.30 Wiadomości
23.40 „Wśród zaślepionych błaznów" (s. dok.)
0.35 Aport
1.20 Sama w domu (mag.)
2.20 „Planeta tajemnic" (s. dok.).

TC 2:

5.00 Home Page, czyli Komputery dla każdego
5.30 Reportaże TV Ostrawa
5.55 Mężczyzna teraźniejszości F. Peroutka
6.55 Wiadomości TVS
7.20 Report (aktualności regionalne)
8.00 Panorama
8.50 „Wielkie rzeki: Amazonka" (s. dok.)
9.45 „Disco Latine" (s. dok.)
10.15 Klub Seniora
10.45 „Wystrzały w górach" (dok.)
12.00 Euronews
13.05 „Curriculum vitae" (s. dok.)
13.30 Magazyn policyjny
13.50 AZ-quiz (teleturniej)
14.10 Kometa
15.00 „Tajemnica wiklinowego koszyka" (s.)
15.30 „Świat szumawskiej przyrody" (s. dok.)
16.20 Europa dziś
16.50 SK Slavia Praga - Vojvodina Novi Sad (piłka nożna)
19.00 „Wielka Nagroda Merano" (rep.)
19.15 Euronews
19.55 Wieczorem na ekranie
20.00 „Wśród zaślepionych błaznów" (dok.)
21.00 „21" (aktualności)
21.30 „Sto fotografii stulecia" (dok.)
21.35 „Skarby świata" (s. dok.)
21.50 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
22.00 Do historii na czerwonym
22.35 „Go West - Go Home" (dok.)
23.00 Notatnik - Muzzik
23.40 „Spowiedź kobiety, która dopiero w tym czasu dojrzałym stwierdziła, kim jest jej prawdziwa matka" (dok.)
23.55 „Boby Jones Gospel" (s. dok.)
0.40 Salon morawsko-śląski.

NOVA:

6.00 Śniadanie z Nova, 9.00 „Królestwo dziczy" (s. dok.), 9.25 Obywatelskie judo, 9.45 Katapulta, 10.35 „Pięć z miliona" (film czes.), 12.20 Dobre życie, 13.25 „Knight Rider" (s.), 14.15 „Kapela marzeń" (s.), 14.45 „Amerykańska szkoła średnia" (s.), 15.10 „Słoneczny patrol III" (s.), 16.05 „A" (talk show), 16.40 Właśnie teraz, 16.55 „Dziki anioł" (s.), 17.40 „Milady" (s.), 18.25 Karuzela (teleturniej), 18.50 Zaryzykuj! (teleturniej), 19.30 DTV, sport, pogoda, 20.00 „Statek miłości" (s.), 20.50 „Kobra 11" (s.), 21.40 Kocioł, 22.30 „Czas zbrodni" (film USA), 0.20 „Miasteczko South Park" (s.), 0.45 „Słoneczny patrol III" (s.), 1.30 „A" (talk show).

PRIMA:

8.00 „Wesoły świat Richarda Scarry'ego" (s. anim.), 8.25 „Bajki braci Grimmów" (s. anim.), 8.45 „Pielgrzymi za słońcem" (film USA), 10.45 Program dla pań, 11.30 „Podróż za szczęściem" (s.), 12.20 „Antonella" (s.), 13.10 „Wspaniali i bogaci" (s.), 13.40 Program dla pań, 14.10 „Doktor z alpejskiej wioski II" (s.), 15.05 „Hardcastle i McCormick" (s.), 16.00 „Żar tropików" (s.), 17.00 Program dla pań, 17.30 Minuty regionu, 17.40 Rexeso (teleturniej), 18.00 „Acapulco Heat I" (s.), 19.00 Dziennik, 19.15 Mniam, czyli... (teleturniej), 19.45 „Tom i Jerry" (s. anim.), 19.55 „Sandokan" (s.), 21.05 Znacie się? (teleturniej), 21.55 Ciernie (talk show), 22.45 „Trio berlińskie" (s.), 23.35 Do tematu!, 23.40 „Nietykalni" (s.), 0.30 „Magnum" (s.).

PIĄTEK 1 PAŹDZIERNIKA

TC 1:

5.00 Sama w domu (mag.)
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Wahający się bohater
8.55 Śpiewnik domowy
9.00 Wiadomości
9.05 „Wiadomość o dwu losach" (dok.)
9.30 Videostop
10.10 Zanim podniesie się kurtyna
11.00 Na krawędzi
11.40 „Losy gwiazd" (s. dok.)
12.00 Wiadomości
12.05 Sama w domu (mag.)
13.05 Na pływalni z Normanem Sartorim
13.30 „Doktor na dożywociu" (s.)
14.10 „Obrońca ognia" (dok.)
14.35 Spotkanie „Kunovjana" i „Ondráša"
15.10 „Słynne historie XX wieku" (s.)
15.35 „Suknięta dziewczyna I" (s.)
16.00 Wiadomości
16.05 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager" (s.)
17.00 Kinobox 2000
17.25 Pięknie po czesku (konkurs)
17.50 Policja RC
18.00 Report (aktualności regionalne)
18.10 „To jest moje życie" (s.)
18.59 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Nie zastanawiaj się i kręć!
20.25 „Krokodyl Dundee II" (kom. amer. - australijska)
22.35 Bramki, punkty, sekundy
22.35 „Dalziel i Pascoe" (film bryt.)
0.20 Błyskawiczna kamera - Real TV
0.40 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager" (s.)
1.25 Sama w domu (mag.)
2.20 Zanim podniesie się kurtyna
3.05 Videostop
4.05 Michal Tučný po 25 latach, czyli Już nikt nie pamięta.

TC 2:

5.00 „Wielkie wystawy" (dok.)
5.25 Magazyn nauki i techniki
5.40 „Historia sztuki" (s. dok.)
6.00 „Nietolerancja?" (dok.)
6.25 Partnerstwo
6.50 Wiadomości TVS
7.20 Report (aktualności regionalne)
8.00 Panorama
8.30 „21" (aktualności)
9.05 „Szklarze czescy - światowy fenomen" (dokument)
10.00 Kurs języka francuskiego
10.30 Ekologia, czyli Słowo o domu
10.45 „Szkoła bilardu" (s. dok.)
11.00 Jazda (mag.)
11.25 www.eXtravýziva.cz
12.00 Euronews
13.20 AZ-quiz (teleturniej)
13.45 „Obrazki z życia Romów" (s. dok.)
14.00 „Jak sobie pan Pinajs kupował smalec od kota" (bajka)
114.55 „Czas dla rodziny" (dok.)
15.15 „Leczenie w Europie" (dok.)
15.45 „Skarby świata" (s. dok.)
16.00 „Historia spekulacji" (dok.)
16.30 Klucz (mag.)
17.05 Magazyn Ligi Mistrzów
17.55 „Grzech Katarzyny Padychowej" (film słowacki)
19.15 Euronews
20.00 „Semafor itd." (s. dok.)
21.00 „21" (aktualności)
21.30 „Sto fotografii stulecia" (s. dok.)
21.40 „Czerwony karzeł" (s.)
22.25 Między murtami
23.25 „Niestety dla mnie" (film franc.-szwajc.)
0.45 Notes - Muzzik
1.20 „21" (aktualności).

NOVA:

6.00 Śniadanie z Nova, 9.00 „Królestwo dziczy" (s. dok.), 9.25 „Kobra" (s.), 10.10 Prank!, 10.40 „Polska krew" (operetka), 12.05 „Ciężkie dni" (kom. USA), 12.30 Dobre życie, 13.45 „Knight Rider" (s.), 14.40 „Kapela marzeń" (s.), 15.05 „Amerykańska szkoła średnia" (s.), 15.30 „Słoneczny patrol III" (s.), 16.20 Rzut karny (mag. piłk.), 16.55 CU Bohemians Praga - SK Czeskie Budziejowice (piłka nożna), 18.55 Zaryzykuj! (teleturniej), 19.30 DTV, sport, pogoda, 20.00 „Esmeralda" (s.), 20.45 Katapulta, 21.35 „JAG IV" (s.), 22.30 Puszek (erot. talk show), 23.10 „Carrie" (horror USA), 1.05 „Woodstock '99" (s. dok.), 2.05 „Słoneczny patrol III" (s.).

PRIMA:

8.00 „Wesoły świat Richarda Scarry'ego" (s. anim.), 8.25 „Bajki braci Grimmów" (s. anim.), 8.50 „Tytoniowy magnat" (film USA), 10.45 Program dla pań, 11.30 „Podróż za szczęściem" (s.), 12.20 „Antonella" (s.), 13.10 „Wspaniali i bogaci" (s.), 13.35 Program dla pań, 14.10 „Doktor z alpejskiej wioski II" (s.), 15.05 „Hardcastle i McCormick" (s.), 16.00 „Żar tropików" (s.), 17.00 Program dla pań, 17.30 Minuty regionu, 17.40 Rexeso (teleturniej), 18.00 „Acapulco Heat" (s.), 18.50 Prima TV, pogoda, 19.00 Dziennik, 19.15 Mniam, czyli... (teleturniej), 19.45 „Tom i Jerry" (s. anim.), 19.55 „Pointman" (s.), 20.45 Caruso show, 21.45 „Baywatch Nights" (s.), 22.35 Do tematu!, 22.40 „Północny mężczyzna" (thriller kanad.-bryt.), 0.20 „Magnum" (s.).

GŁOS LUDU ◆ Gazeta Polaków w Republice Czeskiej ◆ W Wydawnictwie „Olza", ul. Hlavní 3, Cz. Cieszyn, wydaje Rada Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ◆ Redaguje kolegium ◆ Redaktor naczelny: Władysław Biłko; zastępcy red. naczelnego: Henryka Bittmar, Bogusław Krzyżanek ◆ Adres redakcji: 709 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Novinářská 3, telefony: centrala 6607/111, sekretariat 6607/252, dział sportowy 6607/258, redaktorzy 6607/242, 6607/258; faks: 6607/252; e-mail: glosludu@ostrava.cz ◆ Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie; w Wydawnictwie „Olza", ul. Hlavní 3 w Cz. Cieszynie codziennie w godz. 7.30-15.30; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Kolportuje SmNS, a.s., Ostrawa ◆ Skład komputerowy „Głos Ludu" Ostrawa ◆ Druk TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, a.s. ◆ Rękopisów i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie również prawo dokonywania skrótów, adiustacji, przeredagowywania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych. Nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 30 WRZEŚNIA

■ **TVP 1:**

6.00 Kawa czy herbata
7.45 „Pan Złota Rączka" (s.)
8.05 Giełda
8.15 Krakowskie Przedmieście 27
8.30 Wiadomości, prognoza pogody
8.45 „Wesoły świat Richarda Scarry'ego" (s. animowany)
9.10 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
10.00 „Wszystko dla kariery" (s.)
10.50 Gotowanie na ekranie
11.10 Zwierzęta świata: „Na skraju morza" (film dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.25 Horyzonty
12.45 „Klan" (s.)
13.15 „Medycyna naturalna w Europie" (s.)
13.50 Wyprzedzić chorobę: Zez u dzieci
14.15 „Saga Rodu Ganzegal" (s.)
14.30 Muzyczna skakanka
15.00 Wiadomości
15.10 Rynek
15.40 „Po prostu życie" (s.)
16.10 Rower Błażeja (dla młodzieży)
16.30 Teleexpress Junior
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? (quiz)
17.50 Gość Jedynki
18.05 „Moda na sukces" (s.)
18.30 Credo (pr. katolicki)
19.00 Wieczorynka: „Tajemnice wiklinowej zatoki"
19.30 Wiadomości, sport, pogoda
20.10 „Viper" (s.)
20.55 Flesz-Wiadomości
21.05 Sprawa dla reportera
21.55 Tygodnik polityczny Jedynki
22.45 Wiadomości, sport
23.00 W centrum uwagi
23.15 Pegaz miesiąca (magazyn)
23.45 „Ruby w krainie szczęśliwości" (film USA).

■ **TVP 2:**

7.30 Dziennik krajowy
8.00 Program lokalny
8.30 „Projektantki" (s.)
9.05 „Doktor z alpejskiej wioski" (s.)
10.00 Po prostu żyć
10.30 „Wyprawa profesora Gąbki" (s. anim.)
10.35 „Przygód kilka wróbla Ćwirka" (s. anim.)
10.45 „Maurycy i Hawranek" (s. anim.)
11.00 „Złote marzenia" (s.)
11.55 Wielka wyprawa „STONOGI"
12.20 „Podróż do Belize i Kostaryki" (s. dok.)
13.10 Studio sport: Mecz piłki nożnej
14.05 „Przygody Skippiego w Buszowisku" (s.)
14.30 Ale heca (dla dzieci)
15.00 „Niezwykły dar" (s.)
15.30 5x5 - Wygrajmy razem (teleturniej)
16.00 Panorama
16.10 „Ich pięcioro" (s.)
17.05 „Kościoły na Mazurach" (rep.)
17.30 Program lokalny
18.30 Panorama
18.55 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.30 Spotkanie z Evgeniyem Kissinem
20.00 Tele wizje kultury: Kocham kino
20.30 Camerata
21.00 Panorama, prognoza pogody
21.40 „Z Archiwum X" (s.)
22.30 997 (mag. krym.)
23.05 „Gry i zabawy dorosłych pięknych dwudziestowiecznych" (film dok.)
23.30 „Gry i zabawy" (film dok.)
0.15 Studio sport: Przed Ligą Mistrzów
1.15 „Agent 86" (s.).

■ **TV KATOWICE:**

7.00 „Ekoludki i śmiecioroby" (s. anim.), **7.30** „Dzieci w służbie króla" (s. anim.), **8.00** Agrofakty, **8.30** Integracja, **8.45** „To jest temat" (rep.), **9.00** „Seniora" (s.), **10.00** Opowieści bałtyckie, **10.30** „Kraina Indygo" (s.), **11.20** Zawody zwykłe i niezwykłe" (s. dok.), **11.35** Szkoły w Europie, **11.55** Spotkania z Unią Europejską, **12.15** Spisane na kamiennych tablicach, **12.30** Obszary Niemiec, **13.00** „Tylko głupcy i konie" (s.), **13.30** „Tropiciele gwiazd" (s.), **14.00** Krajobrazy, **14.30** „Krople miłości" (s.), **15.00** Obieżystopka, **15.30** „Detektyw Bogi" (s. anim.), **16.00** W cztery świata strony (mag.), **16.15** Zbliżenia, **16.30** Flesz - Aktualności, **16.35** „Chłopcy z chóru" (s.), **17.00** Dzień jak co dzień (mag.), **17.30** Witaj, Malezjo (teleturniej), **17.50** Portrety miast i firm, **18.00** Aktualności, **18.20** „Koncert w ruinach teatru" (rep.), **18.45** W cztery oczy (pr. publicyst.), **19.00** Krajobrazy (mag.), **19.30** „Dzieci w służbie króla" (s.), **20.00** „Seniora" (s.), **21.00** „To jest temat" (rep.), **21.15** Ten sam świat, **21.30** Aktualności, **22.00** „Krople miłości" (s.), **22.30** „Tulipan" (s.), **23.25** „Sto niemieckich lat" (s. dok.).

■ **POLSAT 1:**

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** „Świat według Bundych" (s.), **7.30** Polityczne graffiti, **7.35** „Godzilla" (s. anim.), **8.00** „Czarodziejka z Księżyca" (s. anim.), **8.30** „Tarzan" (s.), **9.00** „Allo, allo" (s.), **9.30** „Paloma" (s.), **10.30** „Xena, wojownicza księżniczka" (s.), **11.30** „Mortal Kombat" (s.), **12.30** Disco Polo Live, **13.30** Sekrety rodzinne (pr. rozryw.), **14.00** Link Journal (mag.), **14.30** Kalambury, **15.00** „Batman" (s. anim.), **15.45** „Po prostu miłość" (s.), **16.45** „Renegat" (s.), **17.35** „F/X" (s.), **18.30** Super Express TV, **18.45** Informacje, prognoza pogody, **18.55** „Paloma" (s.), **20.00** „Skarb Hitlera" (film ang.), **20.50** Losowanie Lotto, **21.55** Tok Szok w Polsacie, **23.00** Informacje i biznes informacje, **23.20** Polityczne graffiti, **23.35** „13. posterunek" (s.), **0.05** Super Express TV, **0.20** Kolos 2" (film wł.-franc.-niem.).

PIĄTEK 1 PAŹDZIERNIKA

■ **TVP 1:**

6.00 Kawa czy herbata
7.45 „Pan Złota Rączka" (s.)
8.05 Giełda
8.15 Krakowskie Przedmieście 27
8.30 Wiadomości, prognoza pogody
8.45 „Przygody Misia Paddingtona" (s. anim.)
9.10 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
10.00 „Supergrupa" (s.)
10.55 Dom
11.15 „Wielkie twierdzenie Fermata" (film dok.)
11.45 Czas na komputer
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.45 „Klan" (s.)
13.10 Mare Balticum
13.30 Nowa szkoła
13.40 Polska znana i mniej znana
14.05 Polacy z wyboru: Góral z Tokio
14.30 Kuchnia wróżki: Zupa jarzynowa
14.45 Dzieło-arcydzieło
15.00 Wiadomości
15.10 Twarzą w twarz z Europą
15.45 „Po prostu życie" (s.)
16.10 Rower Błażeja (dla młodzieży)
16.30 Teleexpress Junior
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? (quiz)
17.50 Gość Jedynki
18.05 „Moda na sukces" (s.)
18.30 Moc (mag. motor.)
18.50 Tata, a Marcin powiedział
19.00 Wieczorynka: „Smerfy"
19.30 Wiadomości, sport, pogoda
20.10 „Okręt" (film niem.)
22.45 Wiadomości, sport
23.15 Nocne rozmowy: Czy media są sprzedajne?
0.05 „Wszystkie chwyty dozwolone" (film USA)
1.40 „Hotel Roma" (film wł.).

■ **TVP 2:**

7.30 Dziennik krajowy
8.00 Program lokalny
8.30 „Projektantki" (s.)
9.00 „Fanny" (film ang.)
10.50 Studio sport: Europejski przegląd piłkarski
11.10 „Złote marzenia" (s.)
12.05 „Maurice i Katia Krafftowie - życie w ogniu" (film dok.)
12.50 Dziennik krajowy
13.15 Ognisko z Elitą: Zmarnowane tematy
14.05 „Przygody Skippiego w Buszowisku" (s.)
14.30 Mogę wszystko
15.00 „Niezwykły dar" (s.)
15.30 Szalone liczby - teleturniej
16.00 Panorama
16.10 „Ich pięcioro" (s.)
17.00 Przygoda z wojskiem
17.20 Międzynarodowy Dzień Muzyki
17.30 Program lokalny
18.20 W sieci
18.30 Panorama
18.55 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.30 Studio sport: Mistrzostwa Świata w rugby
20.00 III Biesiada Weselna: Węgrów '99
21.00 Panorama, prognoza pogody
21.40 „Patrz i sądź: Papillon" (film USA)
0.20 III Biesiada Weselna: Węgrów '99
1.15 „Gra o przetrwanie" (s.)
2.00 „Kłopoty z tatuśkiem" (s.).

■ **TV KATOWICE:**

7.00 „Wyspa Noego" (s. anim.), **7.30** „Rysujemy z Donem" (s. eduk.), **7.45** „Zegarek Bernarda" (s.), **8.00** Kraj za miastem, **8.30** Magazyn kulturalny, **9.00** „Seniora" (s.), **10.00** Bałtyk (mag.), **10.30** „Siedem życzeń" (s.), **11.15** „Zawody zwykłe i niezwykłe" (s. dok.), **11.40** Antydaniken, **12.05** Kształty muzyki), **12.30** Podróże obieżystopki, **12.55** Ja, ty, my - w drodze ku dorosłości, **13.15** Fizyka na wesoło, **14.00** U siebie, **14.30** „Krople miłości" (s.), **15.00** Drynda (pr. dla dzieci), **15.30** Trzy po trzy (teleturniej), **16.00** Babie lato, **16.15** Trochę kultury, proszę..., **16.30** Flesz-Aktualności, **16.35** „Chłopcy z chóru" (s.), **17.00** Dzień jak co dzień (mag.), **17.30** Studio pod bukiem (mag.), **17.50** Portrety miast i firm, **18.00** Aktualności, sport, **18.20** Telemikser, **19.00** U siebie, **19.30** „Rysujemy z Donem" (s. eduk.), **19.45** „Zegarek Bernarda" (s.), **20.00** „Seniora" (s.), **21.00** Magazyn kulturalny, **21.30** Aktualności, sport, **22.00** „Krople miłości" (s.), **22.30** „Pamiętniki pani Hanki" (film polski).

■ **POLSAT 1:**

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** „Świat według Bundych" (s.), **7.30** Polityczne graffiti, **7.35** „Batman" (s. anim.), **8.00** „Zwierzęta z Zielonego Lasu" (s. anim.), **8.30** „Tarzan" (s.), **9.00** „Jak dwie krople czekolady" (s.), **9.30** „Paloma" (s.), **10.30** „Renegat" (s.), **11.30** „F/X" (s.), **12.30** Tok Szok w Polsacie, **13.30** Dyżurny Satyryk Kraju, **14.00** Magazyn, **15.00** „Godzilla" (s. anim.), **15.45** „Po prostu miłość" (s.), **16.45** „Xena, wojownicza księżniczka" (s.), **17.35** „Legendy kung-fu" (s.), **18.30** Super Express TV, **18.45** Informacje, prognoza pogody, **18.55** Disco Polo Live, **20.00** „13. posterunek" (s.), **20.35** Film fabularny, **20.50** Losowanie Lotto, **22.20** „Real TV: Z życia wzięte" (s.), **22.55** Informacje, prognoza pogody, **23.15** Polityczne graffiti, **23.30** Różowa landrynka, **0.05** Super Express TV, **0.20** Film fabularny.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

8 SPOTKAŃ BEZ PORAŻKI ● INDOLENCJA ELEKTRYKÓW ● KUBEŠ BYŁ WSZĘDZIE

Na wyjeździe nie przegrali

9. kolejka piłkarskiej dywizji była pomyślna dla drużyn naszego terenu, grających na wyjeździe. 2 zwycięstwa i 1 remis - to dobry bilans. Olbrachcicki Refotal nie przegrał już w 8 meczach pod rząd i nieco się zbliżył do czołowej trójki; natomiast rezerwy FCK po swym drugim zwycięstwie wyjazdowym wróciły do środka tabeli. Jedynie bezbramkowy remis dziećmorowiczan na boisku outsidera nie satysfakcjonuje ich w pełni w 4 z rzędu meczach - 2 bramki.

BRUNTAL - OLBRACHCICE 1:3 (0:2). Goście kontynuowali ofensywną grę z poprzedniej kolejki. Już w 1. min. Goj minimalnie spudłował, lecz minutę później przelobował on obrońę i płaskim strzałem z 7 m zdobył prowadzenie 0:1. Górnicy zepchnęli potem rywala na jego połowę, lecz dogodnych sytuacji nie wykorzystali Krečmer, Bystroň i Goj. W 25. min. Bystroň z 12 m trafił w słupek. Dopiero w 44. zagrywkę Goja wepchnął **Miczka** z 3 m wśligiem do siatki - 0:2. Po przerwie największych szans nie spożytkowali Miczka, Krečmer i Goj. Z upływem czasu gospodarze, którzy do tej pory nie mieli żadnych okazji, częściowo wyrównali grę; akcje zmieniały się pod obydwoma bramkami. W 70. min. bramkarz Slavoja sparował lob Sukača na róg. W 86. Neumann (B) trafił piłką w rękę Bystronia i Dorňák z karnego obniżył na 1:2. Wkrótce potem stronniczy - zdaniem gości - sędzia Bečica podyktował rzut wolny z 12 m ni to za kroki bramkarza, ni to za grę na zwłokę; gospodarze trafili jednak w Menouška. W 90. min Hric (O) podczas samodzielnej akcji został sfaulowany na polu karnym, za co Sedláček otrzymał czerwoną kartkę, zaś rzut karny pewnie wykorzystał **Menoušek** - 1:3. (g)

KRNÓW - DZIEĆMOROWICE 0:0. To już 4. remis „elektryków", którzy znów nie wykorzystali wielu dobrych sytuacji bramkowych. Największe mieli Czyż (pod koniec obu części spotkania), Směták, Šinkora i Kubiš (dwukrotnie), lecz nie mieli oni szczęścia do bramkarza Krejčí'ego, który nieraz „czarował". Z drugiej strony wyróżnił się golkiper gości, Serafin: w 56. min. przy rzucie wolnym i w 87. min., kiedy to gospodarze (z szóstką nowych graczy) po rzucie rożnym trafili w słupek, zaś dobitkę sparował on w pole. ŻK: 2 - 4. -k-

WB F-M B - KARWINA B 2:3 (...). ...kanie drużyn z dolnych rejonów tabeli ... przeciętnym poziomie. Goście ... „skasowali" 3 punkty, bowiem ... bramce gospodarzy. Już w 5. ... fił w bramkarza F-M, a w 30. ... łował Holý. Wreszcie w 35. ... 4 ŻK w II lidze **Kubeš** z ... prowadzenie dla FCK. W 39. ... m znów obronił bramkarz WB ... wy należał do walcowników, ... z dystansu wyłapywał bramkarz ... mniej w 54. min. Sonr wykorzystał ... mienie Volnego z Kyjonką i wyrównał ... 5 minut później Slanina trafił ... tu rożnego - 2:1. Na kwadrans ... **beš** z karnego (za faul na ...) ... W 84. min. uciekł mocno w tym ... jący **Kubeš** po prawej flance i ... na pole karne F-M, ... główką pokonał... własnego bramkarza - ... 3 - 3 (Klimek, Ferenc, Kubeš); ...

Bystrzyca p. H. - Kromieryż ... ...brechtice - N. Jiczyn 0:0 itd. **Lok.:** 1. ... 24, 2. N. Jiczyn 20, 3. Zabrzeg ... **Olbrachcice** (6) i 5. **Dziećmorowice** ... ,... **10. FCK** (12) 10, 16. Krnów 4 pkt. ... **kol:** Karwina B - Krnów (...) ... Dziećmorowice - M. Albrechtice, ... WB F-M B itd.

Podział punktów

○ II LIGA HOKEJA: HC ORŁOWA - HK PORUBA 2:2 (0:0, 1:0, 1:2). W meczu 5. kolejki oba zespoły zaprezentowały bardzo dobrą, szybką i emocjonującą grę. Linie obronne na czele ze świetnymi bramkarzami - Jurečką (O) i Dobešem (P) - wyraźnie górowały na atakami. Gospodarze w I tercji grali trzykrotnie w przewadze liczebnej, ale bez skutku; natomiast 2 solowe najazdy gości zlikwidował Jurečka, który w II tercji miał więcej roboty. Niemniej prowadzenie uzyskali orłowianie: w 36. min. - **Petr Balajka** (as. Pufer) 1:0. Na początku III tercji zmarnowali gospodarze kolejne 2 okresy przewagi liczebnej. W 45. min. podobną korzyść mieli ostrawianie i już po 13 sekundach wyrównali na 1:1 (Šindel). Potem dwie ze swych wielu okazji zaprzepaścił Dvořák (Or.), jedną - Šebesta. Dramatyczna była końcówka meczu: 59. - Pospíšil (as. Stránsky) 1:2; w tej samej min. - **Šebek** 2:2. Na 5 sekund przed ostatnim gwizdkiem sędziego Krsički solową akcję Vaňka świetnie obronił br. Jurečka... Remis HCO (drugi w rozgrywkach, 1. u siebie) był w końcu zasłużony. Kary: 5 - 5 (Grimm z Orł. - 10 minut), wyk. 0:1. Widzów 1600. (Jk)

Y. Brno - F-M 4:1, N. Jiczyn - Kromierzyż 4:2, Uniczów - Koprzywnica 8:9... **Po 5. kol.:** 1. Ytong Brno 9 pkt., 2. N. Jiczyn i 3. Uniczów (4) po 8, 4. Przerów (3) 7, 5. Orłowa i 6. Poruba (7) po 6 pkt., 7. Uh. Hradziszcze (6) 5 pkt. itd.(JK)

■ SPORT POLSKI ■ SPORT POLSKI ■ SPORT POLSKI ■

□ MŚ W AKROBATYCE SPORTOWEJ odbywają się w Sun City (RPA). **Skoki synchroniczne na trampolinie** - 6. Marta Kubiak-Sylwia Durlik (Polska); skoki na ścieżce - 8. Tomasz Kies.

□ PRZEDOLIMPIJSKIE REGATY kajakarzy w Sydney. K-2 (500 m) - 1. Marek Twardowski-Adam Wysocki; **c-2 (500 m)** - 1. Paweł Baraszkiewicz-Maciej Jędraszko; (na 1000 m zajęli oni 2. miejsce).

□ PŚ FLORECISTEK w Moskwie: 1. Sylwia Gruchała (Polska), 2. Sabine Bau (Niemcy) - finał 15:13.

▲ 40. SPORTKA: 11, 14, 27, 35, 36, 41 (30). **II LOSOWANIE:** 7, 21, 23, 30, 35, 44 (36). **SZANSA:** 272 049. *(bez gwarancji)*

□ MAROKO - POLSKA ... ...visu tenisistów w Casablance.

□ 2. KOLEJKA Pucharu ... karzy: **Fenerbahce (Tur.)** - **Zepter ... Wrocław 77:83 (36:37, 69:69)** ... Najwięcej punktów: Robinson 22 - ... Zieliński 18. (Op...)

● III OTWARTE SZACHOWE mistrzostwa Trzyńca odbędą się w sobotę i niedzielę w hotelu Steel. System szwajcarski - na 7 rund; na 1 partię - 1 godzina. Zgłoszenia - do godz. 8, start - o 9. (m)

● ŚLIZGAWKA W ORŁOWEJ: czwartek godz. 8.15-10.45 i **piątek** 9.30-11.00. (f)

»7« awansem

■ HCB KARWINA - HC NACHOD 35:18 (17:12). Spotkanie 7. kolejki ... karzy ręcznych rozegrano już ... niedzielny mecz górników w City Cup ... derkim Hirschmannem. ... niacy spotkali się z przedostatnią ... i przewyższali przeciwnika, zwłaszcza ... wie. Bramkarz Galia, który już w 8. ... Struhalę, wprost ekscelował. ... miometrowe rzuty.

Bramki dla Banika: **Juříček 8, Brňa 7, ... Heinz 6/2, Vašek 6, Konečný i Drobí ... Radczenko 2.** Dla gości najwięcej: ... Siódemki: 2/2 - 6/2. Wykluczenia: ... 600. Sędziowali Zych i Dobiáš.

LIDER UTONĄŁ W OLZIE ● GŁÓWKĄ Z 30 METRÓW ● 5 MINUT - 3 GOLE

TAK PADAŁY BRAMKI

◆ MISTRZOSTWA ŚZF: Wiguntice - L. Piotrowice 0:1 (0:0). Gra prowadzona była w szybkim tempie; gospodarze nie przebierali jednak w środkach. W I połowie więcej z gry mieli kolejarze, lecz Gajger (2-krotnie), Hejnal i Wojnarovski zaprzepaścili swe szanse. Z drugiej strony w 26. min. wyróżnił się bramkarz przyjezdnych - Schwan. W II połowie kontuzjowanego Barborkę (P) zmienił rekonwalescent Hruška, który już w 47. min. najlepiej zorientował się w zamieszaniu podbramkowym - 0:1. Po dwie sytuacje strzeleckie zaprzepaścili Nogol i Klemens (szanse w sumie - 2:7); ŻK: 4 - 2 (Nogol i Nečas).(k) **Bystrzyca - Bílowec 2:1 (1:1).** Czwarte z rzędu zwycięstwo bystrzyczan, którzy tym razem swą dobrą postawą zaskoczyli samego lidera. Szybkie prowadzenie po akcji całego napadu zdobył Kubiczek plasowanym strzałem od słupka do siatki. Goście w 28. min. po błyskawicznej kontrze wyrównali (Kubanek), po czym ataki przelewały się z jednej strony boiska na drugą. Po przerwie lekką przewagę trzynieckich rezerw zadokumentował w 68. min. Kocur z 22-metrowego rzutu wolnego obok muru - 2:1. Goście mieli 2 murowane okazje do wyrównania, lecz Petrović w 72. i Kubanek w 83. min. spudłowali. ŻK: 3 - 2. CK - 75. Petrović za sfaulowanie bramkarza Łyska. Widzów 150/s. Pala.(s) **HD Bogumin - Zubrzi 2:1 (0:0).** Po dwu porażkach i remisie potrzebne już było hutnikom zwycięstwo. Długo się jednak na to nie zanosiło (Opic w sytuacji sam na sam i Gábor nie mieli szczęścia). 10 minut po przerwie Wałasi wykorzystali kontuzję Diviny, obejmując prowadzenie... (Sedláček). „Paja" wszakże nie rezygnowała i w ostatnim kwadransie „odwróciła" wynik na swą korzyść: 75. min. - obiecujący Harwot 1:1, 90. - Fluxa (przez mur) 2:1... ŻK: 3 - 2; Smatana(130.(v) **Poruba - Fulnek 0:2** (1. porażka ostrawian!). **Po 9. kol.:** 1. Bílowec, 2. Fulnek (3) i 3. Poruba (2) po 22 pkt., 4. Piotrowice 17,... 7. Bystrzyca 14, 8. HDB (9) 11, 16. Swinów 3 pkt.

◆ IA KLASA: Bolatice - Jákl 1:1 (1:0). Cenny remis karwiniaków na boisku przodownika, który po dobrym kwadransie gości opanował sytuację, zdobywając w 25. min. prowadzenie w 20-metrowego rzutu wolnego. Inne sytuacje wyjaśnił bramkarz Bartoš. Po przerwie jakby inna drużyna Jákla weszła na boisko. Dobrych okazji nie spożytkowali Szebesta, Minárik i Šrubllk Ten ostatni wszakże zrehabilitował się w 65. min., wyrównując po akcji Sehnala i Szebesty. Była jednak szansa na zwycięstwo. ŻK: 1 - 1; obiektywnie sędziował Rucky.(p) **Pietwałd - Gruszów 2:0 (0:0).** Iskra była słabym rywalem. Najlepszymi graczami zwycięzców byli Klimecký w bramce i Škrla w ataku. Gole: 56. - T. Volný (główką) i 70. - Škrla. Ponato Juchelka trafił w słupek. ŻK: 1 - 1; CK - 20. Stavinoha (P); s. Kolbe/150.(k) **Skrzeczoń - Lhota D. 4:1 (3:0).** „Obowiązkowa" wygrana Rapidu nad ousiderem. Losy meczu rozstrzygnęły się już w pierwszych 27 minutach gry: 13. - Fábry (z karnego za podcięcie Granicy); 15. - Granica (główką po kornerze); 27. - Blejchař (as. Fábry). Szanse gości zlikwidował bramkarz Krzak. W II połowie skrzeczoniacy nie zdołali już zadokumentować swej dużej przewagi (3 razy trafili w słupek) i w 73. min. stracili nawet gola (Souček); dopiero w 89. Motloch przypieczętował ich zwycięstwo. ŻK: 1 - 0; Karch/200.(k) **Beneszów D. - ČSAD 2:1 (1:0).** Gospodarze z 6 graczami A-drużyny przeważali, strzelając 2 gole. Na 5 minut przed końcem obniżył Vodák na 2:1. W końcówce sędzia Baran „nie widział" faulu gospodarzy w polu karnym. Czerwoną kartkę przywiózł Horňák (za krytykowanie orzeczeń arbitra).(h) **Sl. Orłowa - Koberzyce 0:0.** Dobry, szybki i bojowy mecz. Gopodarze swą postawą zaskoczyli byłego wicelidera, ale zabrakło im wykończenia akcji (największe szanse „spalili" Vančko i Velký); w ostatnim kwadransie nie wykorzystali też wykluczenia Hlavenki (K) po 2. ŻK). Sędzia Ostřanský/150.(k) **Lok.** 1. Bolatice 19, 2. Pietwałd (3) 18, 3. Koberzyce (2) 17, 4. Skrzeczoń (5) 16, 5. M. Lazce (6) 15, 6. Jákl (4) 14,... 9. **ČSAD 8**, 12. Orłowa (13) 5, 14. Lhota 2 pkt.

◆ IA KLASA - B: Frydlant - Cz. Cieszyn 1:2 (0:1). Cenne zwycięstwo zespołu IRP w „meczu prawdy", dające mu komfort 8-punktowej przewagi... Obie drużyny grały ofensywnie i w wysokim tempie; goście byli jednakże nieco lepszym zespołem. Ich filarem był bramkarz Holboj; w II połowie pojawił się na boisku po dłuższej przerwie Babilon. Bramki: 11. min. - Kantor (główką z ponad 30 m przelobował wysuniętego bramkarza Ferrumu!) - 0:1; 66. - R. Šulák (z 20 m przez mur w okienko) 0:2; 75. - Faldyna (po przeoczonym przez sędziego Mužíka faulu na bramkarzu Cieszyna) 1:2. Po tym golu doszło do chwilowej potyczki graczy. Obu drużynom arbiter nie uznał po jednej bramce. Inne dobre okazje ze strony przyjezdnych zaprzepaścili R. Šulák, Zima, Pranek (zwłaszcza w 90. min.), Kantor i Babilon, zaś ze strony Frydlantu - szczególnie P. Brzezina. ŻK: 5 - 3, rzuty rożne: 4 - 3; w. 450.(am) **Wędrynia - Polanka 1:3 (1:1).** 20 minut dobrej gry gospodarzy ukoronował po ładnej akcji Biłko; 2 szanse zaprzepaścił jednak Cymorek. Przyjezdni wyrównali w 45. min. golem „do szatni". Druga połowa była wyrównana. W 70. min. górale strzelili sobie „swojaka" (Śniegoń); na 1:3 podwyższył ... w 85. min. strzałem z 25 m po błędzie bramkarza. W. 100; dobry sędzia Kajzar.(f) **Bocanowice - Niebory 1:1 (0:0).** Po dwóch wygranych ... w rozgrywkach remis nieborom po ... i to na boisku wyżej notowanej drużyny. W ... łowie sędzia Broda nie przyznał ... go za faul na Kołdovskim i nie ... sfaulowanie Kubali. Gospodarze ... dzenie w 60. min. W 90., po rzucie ... daniu Kopki z narożnika pola karnego, ... nie wyrównał Kubala.(o) **Wracimów B - Przybor 4:1... Lok.:** 1. Cz. Cieszyn 24 pkt., 2. ... lant 16, 3. Przybor 14,... 7. Wędrynia (3) ... Niebory 7, 14. Pietwałd ... M. 6 pkt.

◆ IB KLASA: Żuków G. - ... 2:0 (1:0). Szósta wygrana lidera, w tym ... ta z rzędu. Br.: Kajura i Polach.(j) **... Oldrzychowice 2:0 (0:0).** Wielką ... zlikwidował w wyrównanej I połowie ... Cholewa, broniąc w 30. min. rzut ... pod poprzeczkę. Natomiast Tosek ... w poprzeczkę. Prowadzenie dla ... kał w 63. min. zmiennik Tyrlík (... główce Šurina w poprzeczkę), zaś ich ... two przypieczętował w 88. min. Tosek ... nia Tyrlika). ŻK: 0 - 3; w. 70/Kaňy.(h) **Łaziska D. - Zabłocie 1:3 (0:0).** Szybcy ... wiana pogrążyli obronę Sokoła w ciągu ... na 5 minut II połowy: 47. - D. Kovář ... strzałem z podania Bílego); 49. - Bílý ... z 5 m) i 51. - Gřibek (po samodzielnej ...) 0:3. Gospodarze obniżyli w 90. min. ... Kubali (po rzucie rożnym). ŻK: 3 - 1, ... nek/200.(g) **St. Miasto - Wierzniowice ... (1:0).** Br.: Šafranko - Peterka. Czerwoną ... przywiózł Kubica (za odkopnięcie ...) **Dąbrowa - Śmiłowice 3:0 (2:0).** ... przyjezdnych obronił br. Owczarz. ... mieli jednak więcej sytuacji strzeleckich, ... razy trafili w słupki lub poprzeczkę... ... Uherek (głową po rzucie rożnym); 52. - ... Uherek (po dobr. Owczarzego i błędzie ... gości); 79. - Witosz (po akcji Kaleta) ... nery: 6 - 6; ŻK: 2 - 2; Šimíček/150.(...) **...mia B - Cz. Cieszyn B 0:0.** W I poł. ... watali goście, w drugiej gra była ... Gábor (B) trafił w słupek, zaś ... się IRP zlikwidował bramkarz Ryl. W... 40/Pekárek.(hm) **Jabłonków - W... (5:0).** Spartak już w I połowie „wyjaśnił ... wietrze" outsidera. Br.: 6. - Turek, 8. ... Cieślar, 34. - Bednařík, 43. - znów T. ... (z karnego za faul dokończył ...) ... i 73. Herman 6:0. Goście w II połowie ... w słupek. Bez kart sędziował Krpec/100.(...) **8. kol.:** 1. Żuków 20 pkt., 2. Stonawa 17, 3. ... błocie (5) i 4. Wierzniowice (3) po 15, 5. ... rzychowice (4) 13, 6. Dąbrowa (9) i 7. IRP B ... 12 pkt. itd. (Op...)